T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANASANAT DALI
PERFORMANS SANAT DALI

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ALKIN TOY

KOCAELİ, 2019

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANASANAT DALI
PERFORMANS SANAT DALI

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ALKIN TOY

DANIŞMAN: DR. ÖĞR. ÜYESİ HAKAN BAĞCI

KOCAELİ, 2019

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİKOLOJİ ANASANAT DALI
PERFORMANS SANAT DALI

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Alkın TOY

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 26.06.2019-18

Jüri Başkanı: Dr. Öğr Üyesi Hakan BAĞCI .....

Jüri Üyesi: Dr.Öğr.Üyesi Ümit Kubilay CAN .....

Jüri Üyesi: Doç.Dr. Nevra KÜPANA .....

KOCAELİ, 2019

ÖNSÖZ

Akademik çalışmalarım boyunca benden desteğini esirgemeyen, heyecanımı paylaşan başta tez danışmanın Sayın Doktor Öğretim Üyesi Hakan BAĞCI'ya, Lisansüstü çalışmalarım boyunca fikirlerini ve desteğini esirgemeyen Sayın Doktor Öğretim Üyesi Ümit Kubilay CAN'a, saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Akademik yolda Lisans hayatımdan Lisansüstü sürecim boyunca çalışmalarıma değer katan ve bana olan inançlarını esirgemeyen bütün bölüm hocalarıma, bu yoldaki en büyük destekçilerim annem Filiz TOY, babam Metin TOY ve abim Orkun TOY'a, teşekkürü borç bilirim.

Haziran 2019 Alkın TOY

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ..…….....…….I
İÇİNDEKİLER ……..II
ÖZET..... III
ABSTRACT……..…….. IV
KISALTMALAR LİSTESİ…….. V
TABLOLAR LİSTESİ……VI
GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM

1.İLGİLİ ALAN YAZIN..... 3
1.1. Sanat ve Müzik Eğitimi..... 3
1.2. Çalgı Eğitimi 5
1.3. Piyano ve Piyano Eğitimi 7
1.3.1. Türkiye'de Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Piyanonun Yeri..... 11
1.3.2. Piyano Eğitimini Etkileyen Faktörler 14
1.3.3.Piyano Eğitiminde Kullanılan Destekleyici Öğretim Yöntemleri..... 17
1.4. Problem 18
1.5. Amaç 18
1.6. Araştırmanın Önemi 19
1.7. Sayıltılar 19
1.8. Sınırlılıklar 20

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR..... 21

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.YÖNTEM..... 24
3.1.Araştırma Modeli 24
3.2. Evren ve Örneklem 24
3.3. Veri Toplama Araçları..... 25
3.3.1. Piyano Çalışma Alışkanlıkları Ölçeği..... 25
3.4. Veri Çözümleme Teknikleri 27

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.BULGULAR VE YORUM..... 25
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER 53
KAYNAKÇA 61
EKLER..... 69
ÖZGEÇMİŞ..... 73

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

ÖZET

Piyano çalışma alışkanlığı bir müzisyen ve müzik eğitimcisinin yetiştirilmesinde önemli bir unsur olarak karşımızda çıkar. Piyano çalışma alışkanlığı, müzik eğitimcisinin ya da müzisyenin eğitim sürecinin ne kadar başarılı geçeceği, eğitim süreci sonunda ne kadar usta bir müzisyen ya da öğretmen olunacağının bir göstergesi olarak düşünülebilir. Bu bakımdan önemli bir eğitim unsurudur.

Bu çalışma, piyano çalışma alışkanlığının hangi değişkenlere göre farklılaştığının tespit edilmesi genel amacıyla kurgulanmıştır. Piyano çalışma alışkanlığının hangi değişkenlere göre farklılaştığının tespiti konusunda ilişkisiz değişkenler olarak haftalık piyano çalışma süresi, cinsiyet, sınıf düzeyi, yaş düzeyi, okunmakta olan lisans programı türü, ana çalgı türü değişkenleri seçilmiştir.

Piyano çalışma alışkanlıklarını ölçmek üzere 7 alt ölçekten oluşan 5'li likert tipi bir ölçek geliştirilmiştir. Ayrıca çeşitli demografik özelliklerin tespiti için bir anket geliştirilmiştir. Hazırlanan anket ve ölçek örneklem grubunda yer alan 2018-2019 eğitim öğretim yılında Türkiye'de 4 farklı üniversitenin güzel sanatlar fakültesinin müzik ile ilgili bölümlerinde eğitim görmekte olan 188 öğrenciye uygulanmıştır. Toplanan veriler istatistiksel fark testlerinden ilişkisiz grup t testi, Kruskal Wallis testi ve Bunett T3 ve Tamhane post-hoc testleri ile analiz edilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre piyano çalışma alışkanlıkları ölçeği puanları bakımından cinsiyete ve yaş düzeyine göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Piyano çalışma alışkanlıkları puanları haftalık piyano çalışma süresi, sınıf düzeyi, okunmakta olan lisans programı türü, ana çalgı türüne göre farklılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Piyano Çalışma Alışkanlığı, Piyano Eğitimi, Çalgı Eğitimi

THE FACTORS AFFECTING THE PIANO STUDENT HABITS OF THE FACULTY OF FINE ARTS DEPARTMENT OF MUSIC

ABSTRACT

The habit of playing the piano is an important element in the training of a musician and music educator. The habit of playing the piano, how successful the educational process of the music educator or the musician will be, can be considered as a sign of how to become a master musician or teacher at the end of the training process. In this respect, it is an important training element.

This study is designed to determine the piano study habit differentiated according to which variables. Piano working time, gender, grade level, age level, type of undergraduate program being read, type of master instrument, and main instrument type variables were selected as variables that are not related to determining the variables of piano study habit.

A 5-point Likert-type scale consisting of 7 subscales was developed to measure piano study habits. In addition, a questionnaire was developed for the determination of various demographic characteristics. Situated in the sample group prepared questionnaires and scales in the 2018-2019 academic year 4 different fine arts universities in Turkey was applied to 188 students who are studying in the relevant sections of the music faculty. The collected data were analyzed by unrelated group t test, Kruskal Wallis test and Bunett T3 and Tamhane post-hoc tests.

According to the obtained results, there was no significant difference between the piano study habits scale scores and gender and age. Piano study habits scores vary according to weekly piano working time, grade level, type of undergraduate program being read, main instrument type.

Key Words: Piano Study Habits, Piano Education, Instrument Training

KISALTMALAR LİSTESİ

TDK : Türk Dil Kurumu

TABLOLAR VE EKLER LİSTESİ

Tablo 1. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okudukları Üniversitelere Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı..... 25
Tablo 2. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Piyano Çalışma Alışkanlıkları Ölçeği ve Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Tanımlayıcı Değerleri 28
Tablo 3. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı..... 29
Tablo 4. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okumakta Oldukları Sınıf Düzeyine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı ……..29
Tablo 5. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Yaş Düzeylerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı 30
Tablo 6. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı 30
Tablo 7. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okumakta Oldukları Haftalık Çalışma Düzeyine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı 31
Tablo 8. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları 32
Tablo 9. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları..... 34
Tablo 10. Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi…….36
Tablo 11. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçlar……..38
Tablo 12. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları…….40
Tablo 13. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Yaş Düzeyine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları……41
Tablo 14. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları 43
Tablo 15. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları 46

Tablo 16. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Çalgı Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları..... 48
Tablo 17. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Çalgı Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları..... 51
Tablo 18. KMO ve Barlett Küresellik Testi 70
Tablo 19. Ölçekte Yer Alan Maddelerin Tanımlayıcı Değerleri..... 71
Tablo 20. Açıklayıcı Faktör Analizi - Varyans Açıklama Tablosu..... 71
Tablo 21. Quartimax Döndürülmüş Temel Bileşenler Analizi 72

EK 1. Anket ve Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Soruları ……65
EK 2. Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Geçerlik ve Güvenirliğine İlişkin Tabloları……..70

GİRİŞ

Müzik insanlık tarihi boyunca hayatımızın çoğu evresinde karşımıza çıkmış bir kavramdır. Tarihsel süreçten günümüze kadar bakıldığında, müziğin varlığı Mısır'da yapılan kazılarda bulunan çalgılardan ve duvar resimlerindeki dans ederek şarkı söyleyen kadınların tasvir edilmesi göz önünde bulundurularak M.Ö. 4000'li yıllara dayandığı bilinmektedir. Bir sanat dalı olarak anılmaya başlayan müzik kavramının Güzel Sanatlar başlığı altına girmesi 18. Yüzyılın sonları itibari ile gerçekleşmiş, daha önceki dönemlere bakıldığında ise heykel, resim ve plastik sanatların sanatçılar tarafından biraz daha ön planda tutulduğu görülmüştür (Ridley, 2007: s.19-20)

Müzik, özü itibarıyla eğitsel bir nitelik taşır. Herkes, müzikle ilişkisinin biçimine, yönüne, kapsamına ve derecesine göre ondan bir şey alır, bir şey edinir, bir şey kazanır (Uçan, 1996: s.30). Eski uygarlıklarda (Örneğin Eski Mısır ve Eski Yunan'da) müziğe çok önem verildiği biliniyordu. Bu uygarlıkları belki de diğerlerinden ayıran, yüksek bir kültür düzeyine ulaşmalarını sağlayan öğelerden birisi müzik eğitimi olabilir.

Tarihsel gelişimi göz önüne alındığında piyano, müzik eğitiminde kullanılan önemli çalgılardan biridir. Yaşadığımız coğrafyada da dahil olmak üzere, dünyada müzik eğitimi veren çoğu kuruluş piyano eğitimini zorunlu kılar. Ülkemizde Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Konservatuvarların müzik ile ilgili bölümlerinde verilen eğitim sürecinde de bu yol izlenmektedir.

Öğrencilerin eğitim ve öğretim sürecinde başarılarını etkileyen en büyük unsurlar arasında doğru çalışma alışkanlığı çok önemli bir yere sahiptir. Kelime anlamına bakıldığında, Türk Dil Kurumuna göre (TDK, 13.04.2018) *"Felsefe, Ruh Bilimi İç ve dış etkilerle hep aynı biçimde gerçekleşmesi sonucu beliren şartlanmış davranış*" olarak tanımlanmış alışkanlık kavramı, insanın iş, özel ve mesleki hayatında önemli bir yere sahiptir. Çalgı eğitiminde de öğrencinin başarısını olumlu

ya da olumsuz yönde etkileyen en büyük faktörlerden birisi de çalışma alışkanlıklarıdır. Bu alışkanlık durumları öğrencilerin hazır bulunuşluk, kişisel yeterlilikleri, teknik ve müzikal bilgileri doğrultusunda şekillenerek, almış oldukları piyano eğitiminin kullanılabilirliği ve öğretilebilirliğini etkilemektedir.

Güzel Sanatlar Fakülteleri yenilikçi, teknolojik altyapıyı kullanabilen, yaratma cesaretini keşfedebilen, sanat alanında özgün projeler üretebilen, araştırıcı, sorgulayıcı, ülke ve dünya kültürüne katkıda bulunacak sanatçı bireyler yetiştirmeyi amaç edinen yükseköğretim kurumlarıdır. Alt dallarında birçok kategoriye ayrılan Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri genelde Müzik Bilimleri olarak da tanınmaktadır. Yetenek sınavları ile öğrenci alan bu kurumlarda öğrencilere Türk Müziği, Batı Müziği, Müzikoloji ve Ses Teknolojileri gibi alt dallarda eğitim verilmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. İLGİLİ ALAN YAZIN

1.1. Sanat ve Müzik Eğitimi

Eğitim, kişinin davranış, bilgi ve becerilerine katkı sağlamak amacı ile gerçekleştirilen eylemlerdir. Her alanda olduğu gibi müzikte de eğitim konusu önemli bir yer teşkil etmektedir. Müzikte performans kısmını kapsayan çalma, seslendirme ya da teorik kısmı kapsayan armoni, kontrpuan, analiz gibi konularda eğitim alınması kaçınılmazdır. Ancak burada da alınacak eğitimde müziğin ne amaçla yapıldığı ya da öğrenildiği önem taşımaktadır. Konuya genel olarak bakıldığında herhangi bir çalgı çalabilmek için kişinin nota bilgisinin olması gerekliliği, eğitimin en basite indirgenerek genel çerçevede alınması gereken bir eğitim olarak nota öğretimi göz önünde bulundurulmalıdır.

Eğitim tanımına bakıldığında; Erden'e göre; Eğitim, bireyin doğumundan ölümüne kadar süregelen bir süreçtir. Bu süreç bireylere çeşitli bilgi, beceri, tutum ve değerler kazandırır. Bu öğrenme süreci bireyin davranışlarında gözle görülür değişikliklere neden olur. Bireyde davranış değişikliği, kendi yaşantıları yoluyla meydana gelir. Bu nedenle eğitim, bireyde kendi yaşantıları yoluyla davranış değişikliği meydana getirme süreci olarak tanımlanabilir (Erden, 2007: s.13).

Müzik eğitimi, Genel Müzik Eğitimi ve Profesyonel Müzik Eğitimi olmak üzere iki farklı kategoride düşünülebilir. Genel müzik eğitimi, tüm bireylerin okullarda örgün eğitim içinde aldığı; Profesyonel müzik eğitimi ise daha çok uzmanlık gerektiren ve bireyin kendi istekleri doğrultusunda aldığı bir eğitimdir (Bağcı, 2009: s.1).

Bağcı'ya (2019) ait araştırmada bahsedildiği gibi müzik eğitiminin ne amaçla alındığına bağlı olarak birbirinden ayrılan kurumlar bulunmaktadır. Bunlar;

akademik amaçla hizmet eden konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri, eğitim fakülteleri, akademik olmayan eğitimlerde ise; özel kurslar, bire bir eğitimler ve bazı yerel yönetimler ya da Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açılan hayat boyu öğrenme kursları örnek gösterilebilmektedir.

Sanatın diğer dallarında olduğu gibi müziğin de bir iletisi vardır ve duyular yolu ile akla seslenir. Ancak öteki sanatlardan farklı olarak tınılarla konuştuğu için başka deyişle iletisini tınılarla bildirdiği için onun bu yönü kolay anlaşılmaz, sadece duygulara seslendiği sanılır. Müzik eğitimi almamış olan kimse, akıl etkinliği hiç işe karışamayacağı için müziğin iletisine ve içerdiği sanatsal değerlere kapalı kalır. (İpşiroğlu, 1998: s.41).

Müzik eğitiminin çıktıları sorgulandığında eğitim sürecinin sağlıklı yürüyüp yürümemesi, bir davranış ve tutum kazandırması ya da müziğe bir bakış açısı kazandırması verilen eğitimin önemini göstermektedir. Müzik iletişime açık, kendi içerisindeki kompozisyonlarda birçok algısal öğeler barındıran bir sanat dalıdır. Müzik eğitimi almanın önemi bu noktada, bireyin müziğin iç dünyasına temas etmesinin ancak müzik eğitimi alınması ile gerçekleştirebileceği konusunu gündeme getirmektedir. Dolayısı ile müzik eğitiminin insan hayatındaki önemi ve gerekliliği konusunda da yapılan çalışmaların önemi ön plana çıkmaktadır.

Müzik Eğitimi, temelde, bir müziksel davranış, kazandırma, bir müziksel davranış, değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış, geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile çevresinin, özellikle müziksel çevresi arasındaki iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli daha etkili ve daha verimli olması beklenir (Uçan, 2005: s.14).

Sanat eğitimi, kişinin kendini özgür ve bağımsız ifade etmeyi başarabilmesini, aynı zamanda kendi yaşadığı çevreyi şekillendirebilen ve yönlendirebilen, topluma

ve çevresindekilere karşı duyarlı, saygılı, sorumluluk sahibi, üretken, akıllı insanlar kazandırmayı amaçlar (San, 1984: s.6).

Sanat eğitimi içerisinde yer alan müzik eğitimi konusunun bir diğer bakış açısı da kişi ya da eğitimci tarafından sorulan sorular ile farklı bir boyut kazanması, eğitimin içerik ve yöntemine olan eğilimi belirleyecek faktörlerden biridir. Neden? ya da ne için? soruları, bu yönde alınan cevaplara göre yukarıda ismi geçen kurumlara yönlendirme yapılarak alınacak eğitim sürecini şekillendirecek en önemli sorular olarak değerlendirilebilmektedir.

1.2. Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin içerisindeki en geniş yeri kapsayan konulardan biri çalgı eğitimidir. Müzik ile amatör ya da profesyonel olarak ilgilenen bireyler seçimlerini ruhsal ve bedensel uygunluk olarak farklı çalgılardan yana kullanabilmektedirler. Çalgı çalmak tıpkı diğer uzmanlık gerektiren alanlarda konunun uzmanından yardım alınması gerekliliği gibi çalgıyı profesyonel olarak icra eden, öğrendiklerini aktarabilen, pedagojik anlamda öğretmenlik etiğinin gerektirdiklerini taşıyan uzmanlar tarafından eğitim alınarak gerçekleştirilmelidir.

Müzik eğitimi "sanat eğitiminin", çalgı eğitimi ise "müzik eğitiminin" temel boyutlarından birini oluşturmaktadır. Çalgı eğitiminin eksik ve yetersiz olduğu durumlarda müzik eğitiminde de eksik kalacağı öngörülmektedir. Çalgı eğitimi, öğrencilerde müzikal duygu ve düşüncülerinin geliştirebilmesine yardımcı olan bir boyut olarak düşünülebilir (Kalkanoğlu, 2007: s.7).

Çalgı eğitimi de tıpkı müzik eğitimi veren kurumlar gibi kendi içerisinde ayrılmaktadır. Bunlardan ilki çalgı eğitimini profesyonel sanatçılar yetiştirmek amacı ile veren kurumlar, bir diğeri ise hobi amaçlı profesyonel bir eğilim göstermek istemeyen kişilere verilen yarı profesyonel eğitimlerdir. Günümüz şartlarında akademik ve icracılık anlamda profesyonelliği tercih etmeyen kişiler genellikle bu

araştırmada bahsedilen hayat boyu öğrenme kursları ya da bire bir özel dersler aracılığı ile çalgı eğitimi almaktadırlar.

Çalgı eğitiminde kullanılan bazı evrensel metot ve yöntemler bulunmaktadır. Bunlar Suzuki. Kodaly ve Dalcroze gibi müzik alanında performansa ve bilime dayalı çalışmalar yürüten kişiler tarafından geliştirilmiş metotlardır. Dünyanın müzik eğitimi veren tüm kurum ve eğitmenleri bu evrensel metotlar aracılığı ile çalgı eğitim sürecini gerçekleştirmektedirler. Dalcroze metodu, hareket yoluyla müzikal kavramları öğretme yöntemidir. Müzikal anlamda kendini ifade edebilmek için, müzikal kavramların yerine konulan bir dizi hareket benzeşimleri kullanılır. Dalcroze'a göre sağlam ve canlı bir müzikal temel oluşturmanın en iyi yolu, insan bedenini çok iyi akortlanmış bir müzik aletine dönüştürmektir (Özal, 2007: 2).

Bir başka evrensel öğretim yöntemi olan Kodaly, yöntemi, tamamen gelişimsel yaklaşımı (child-development approach) takip ederek yani çocuğun doğal gelişimini göz önünde bulun-durarak şekillendirmiştir. Kodály yönteminde kullanılan tekniklere kısaca bakılacak olursa ta, ti-ti, tri-tri v.b. gibi isimlerle adlandırdığımız ritmik hecelere, fonomimi diye adlandırdığımız el işaretlerine ve "yer değiştirebilen do" sistemi dediğimiz 'aralıklama yöntemi' ile solfej eğitimine rastlamak mümkündür. Bu tekniklerin, otantik çocuk oyunları, tekerlemeler ve şarkılardan otantik halk müziklerine ve Mozart, Beethoven gibi büyük besteciler tarafından yapılmış olan müziklere kadar geniş kaynaklarla desteklenmesi de Kodály'nin yönteminde önerdiği materyallerdir (Özeke, 2007:113).

Evrensel anlamda bakıldığında çalgı öğretim metotlarının en yaygın kullanılan metodu Suzuki metodudur. Suzuki metodunda aynı enstrümanı çalan tüm öğrenciler için ortak bir repertuar oluşturulmuştur. Bu bütünlük, her bir öğrenciye grup derslerinde yer alma şansı verir, müzikal bir topluluk olma bilincini ve dostluğu geliştirmeye yardım eder ve ayrıca (daha önceden öğrenmiş oldukları eserlerin en üst sırada kalması şartıyla) onlara yeni eserler öğrenme motivasyonu sağlar (British Suzuki Institute, 2007). Suzuki'nin çekirdek repertuarı CD, kaset gibi işitsel araçlara kaydedilmiş olarak ya da yazılı olarak yayınlanmıştır. Suzuki öğretmenleri bu

repertuara bütün enstrümanların ortak olarak çalabileceği parçaları eklerler. (Özal, 2007: 6)

Çalgı eğitiminin kalitesi eğitimci ve eğitilenin birlikte belirlediği bir süreçtir. Eğitmen çağın yeniliklerine, teknoloji ve öğretim yöntemlerine ne kadar hâkim olur ve eğitim sırasında kullanılan yardımcı araç gereçler ile icra edilen çalgı yeterli düzeyde olursa, ortaya kaliteli bir çalgı eğitim süreci çıkmaktadır (Uslu 2006: s.1).

Çalgı eğitimi sürecinde öğrencilerin açık ve kesin hedeflerinin olması, çalışmasını planlaması konusunda önemlidir. Son yıllarda çalgı çalışma perspektifinden oldukça sıklıkla ele alınmaya başlandığı görülen planlı çalışma (deliberate practice) kavramında, birey için uygun güçlük derecesindeki belirli bir hedefin tanımlanması önem taşımaktadır. Konsantrasyon ve çaba gerektiren planlı çalışmanın gerçekleşebilmesi, hedefin belirlenmesinin yanı sıra dönüt, tekrar ve hataların düzeltilmesi gibi etkinlikler ile mümkün olabilmektedir (Barry ve Hallam, 2002: s.161-162).

Çalgı eğitimi başlığının en önemli konularından biri de bireyin sınırları ve yaratıcılık seviyesi ölçülerek o düzeyde planlı bir eğitim alması, öğrenilen çalgının pratikte hayat boyu icra edilmesi konusunda önem teşkil etmektedir. Çalgı eğitiminin devamlılığı ve başarı ilişkisinin doğru orantılı olabilmesi için eğitimci ve öğrencinin belirlediği hedef, izlenilen yol ve uygun program, öğrenme çıktılarının olumlu sonuçlanması konusunu da desteklemektedir. Bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda çalgı eğitimi bireysel olarak verilmesi ve eğitim verilirken yardımcı metotlardan yararlanılması gereken bir konudur.

1.3. Piyano ve Piyano Eğitimi

Piyano çalgısının tarihsel gelişimine bakacak olursak; 15. yüzyılda dört telli monokorda, organ (bir çeşit org) klavyesinin eklenmesi ile klavikord isimli bir

çalgının türetilmesiyle başlar. İtalya'da Bartolomeo Cristofori, Almanya'da Kristofor Gotlib Schroeter, Fransa'da, Janom Marius'un katkılanıyla geliştirilmiş ve yaşadığımız yüzyıla kadar farklı evrimlerle şimdiki halini almıştır (Canyakan, 2011: s.1).

Armonik yapısı ve çok sesliliğe uygunluğu incelendiğinde piyano, geniş bir ses aralığına sahip hem solist karakterli hem de eşlik çalgısı olarak kullanılabilen bir çalgıdır. Dünya üzerinde yapılan müzik türlerine bakıldığında büyük çoğunluğunda piyanonun varlığı gözden kaçmamaktadır. Piyano, solo çalgı olarak kullanılması haricinde polifonik olarak koro ve orkestra çalışmalarında da kullanılmaktadır. Ayrıca müzik eğitimi açısından düşünüldüğünde piyano, çok seslilik için kolay kullanılması bakımından vazgeçilmez bir eğitim aracıdır.

Piyano, çalgı olarak her tür ve yoğunluktaki çokseslilliğin elde edilebileceği, gelişimini tamamlamış, tartışmasız tek çalgıdır (Kıvrak, 2003: s.210). Müzik eğitiminde dezavantaj olarak nitelendirilebilen perdesiz çalgıların aksine piyano, temel bir ses dizisi olan, sabit akortlu hem eşlik hem de solist karakteri ile müzik eğitimi veren kurumların pek çoğunda zorunlu yardımcı çalgı olarak verilmektedir. Çok seslilik, armoni ve geniş ton yelpazesi ile tıpkı bir orkestra gibi müzik eğitiminde önemli bir yere sahiptir.

Çalgı eğitimi başlığı altında piyano eğitimi incelenecek olursa, pedagojik eğitim yaklaşımlarında karşımıza çıkan, göstererek yaptırma modeli ile eğitim verilen piyano, bire bir eğitime dayalı derslerde öğretmenin eleştiri ve önerilerini dile getirdiği bir eğitim modeli olarak tanımlanabilmektedir. Eğitim aşamasında öğrencinin öğretmenini rol model olarak aldığı ve öğrenme - öğretme sürecinin beraber yürütüldüğü bu süreç piyano eğitimi için önem teşkil etmektedir (Enoch ve Lyke, 1987: s.12).

Eğitim kavramı incelenecek olursa; Türk Dil Kurumu'na göre eğitim, yeni kuşakların, toplum yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken, gerekli bilgi,

beceri ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme etkinliği olarak tanımlanır (TDK, 15.03.2018). Ertürk'e (1998: s.12) göre ise eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla, istenilen değişiklikleri meydana getirme sürecidir. Uçan'a (2005: s.7) göre eğitim, bilinçli, amaçlı ve istendik bir kültürlenme, kültürleme ve kültürleşme sürecidir. Eğitim, insan davranışlarında, kendini geliştirmesini ve gerçekleştirmesini sağlayan davranışların öğrenilmesi sonucu, insanda gerçekleşen kalıcı davranış değişiklikleri olarak tanımlanabilir.

Jacobson'a (2015: s.12) göre öğrenciler, ritmik ve okuma becerilerinin gelişimine ek olarak, fiziksel piyano çalma becerilerini de geliştirmelidir. İyi bir çalma tekniği ihtiyaç duyulan sesleri üretme ve her düzeydeki eserleri çalabilme olanağı sağlar. İlk derslerden itibaren iyi teknik alışkanlıklar öğretildiğinde ve sonraki derslerde titizlikle güçlendirildiğinde, öğrenciler rahat ve zahmetsizce çalmayı öğrenirler.

Piyano eğitimi üzerine düşünüldüğünde geçmişten günümüze kadar gelmiş repertuvar bilgisi ve öğretim metotları, aslında isimlerini yazmış oldukları kitaplarından tanıdığımız piyano eğitimcilerinin katkıları ile günümüze kadar ulaştığı görülmektedir. Bu eğitimciler zamanlarının en büyük piyano okullarında yetişmiş ve yetiştikten sonra da diğer kuşaklara bu bilgilerin aktarımında önemli derecede rol oynamışlardır. Örneğin XX. yüzyılda Fransız Piyano Okulunda Diemer, A. Marmontel, I. Philipp, Risler, A. Cortot, Staub, Riera,de Beriot, Fissot, Delaborde, A. Duvernoy, Raol Pugno, Lazare,-Levy, Lortat yetişirken, Alman Piyano okulunda List'in öğrencileri ve okulu devam ettirenlerden, Hans Von Bülow (1830-1894), Wilhelm Backhaus, Wilhelm Kempf gibi isimler mezun olmuşlar Czerny'nin öğrencisi olan Leschetizky (1830-1915) ve günümüze kadar adı gelmiş dâhiyane piyanistlerden Sergei Rachmanninoff gibi besteciler mezun oldukları okulların isimi ile öğretim metodu çıkarmışlardır (Canyakan, 2011: s.6).

Her çalgıda olduğu gibi piyano çalmada da performansın oluşması ve etkilenmesi aşamasında çalma etkinliğini etkileyen bazı faktörler bulunmaktadır. Bir

müzik aleti çalabilmek insanın sorgulayıcı doğası gereği her ne kadar karmaşık bir süreç olsa da algı, dikkat, düşünce, psikomotor beceriler, hafıza, yaratıcılık gibi süreçlerin hatasız bir biçimde olma düzeyi kişideki performansı belirlemektedir. Bu süreçlerden her biri kendi içerisinde ayrı önem taşımaktadır.

Psikomotor gelişime bakıldığında sinir sistemi ve kasların bir arada uyum içinde çalıştığı ve kullanıldığı görülür. Diğer bir deyişle olgunlaşma ve öğrenme süreçlerinden oluşan psikomotor kavramı, kaslar ve sinir sisteminin gelişmesi ile gerekli altyapı hazırlanarak meydana çıkmaktadır (Tür, 1990).

Piyano çalmayı geliştirmek konusunda öğretmenin derslerde piyano çalması, örnekleriyle ifadeleri öğrencilerine dinletmesi önemli bir etkiye sahiptir. Derslerinde piyano çalan bir öğretmen, ritm, ton ve armoni duygularını daha etkili bir biçimde geliştirir. Aynı zamanda öğrencilerin müzikal beğenilerini, ifadelerini ve yaratıcılıklarını güçlendirerek, müziksel kişilik kazanmalarını sağlayacaktır (Sönmezöz, 2011: s.3).

Bir öğrencinin müziksel becerisi ne denli yüksek olursa olsun, içten ve dıştan güdüleyici etkiler öğrencinin başarı sağlaması ya da başarısının sürekliliği için gereklidir. Bu konuda öğretim elemanına da önemli görevler düşmektedir. Öğretmenlerin güdülenmede oynadıkları etkin rolü açıklayan Brophy (1987: s.45); "Öğretmenler yalnızca. Öğrencilerin var olan güdü örüntülerine. Tepki gösteren kişi olmaktan çok öğrencilerin öğrenme güdülerini genel girişimini ve bu güdülerin belirli durumlarda harekete geçirilmesini sağlayan kişilerdir." demektedir.

Müzik alanında çalmayı ya da performansı etkileyebilecek bir diğer faktör de müzikte teknik kavramıdır. Teknik, dersin içerisinde işlenen konunun, bireyin davranışlarını kontrol ve pekişmesini sağlayan etkinlikler bütünüdür (Sünbül, 2011: s.279). Gözütok'a (2007) göre teknik, öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi olarak tanımlamıştır. Demirel (2004: s.153) ise tekniği, bir öğretme yöntemini

uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünü olarak tanımlamıştır.

Piyanoda bir eseri çalmadan önce teknik olarak incelediğimizde eser ve besteci hakkında bilgiler, eserin notalarının çalmadan önce incelenmesi ve belki de önemli yerlerinin renkli kalemler ile işaretlenerek hafızaya kalıcı olarak atılması, müzikte teknik konusunu kapsayabilmektedir. Teknik olarak çalgısında yüksek performans sergilemek isteyen kişiler, günlük çalışmalarına ve çalgılarının gerektirdiği teorik ve pratik bilgiyi gereği gibi sağladıkları takdirde çalgılarındaki başarı ya da başarısızlık performans oranları da bununla doğru orantılı düzeyde seyredecektir (Hoffmann, 1981: s.26).

Piyano çalmak ve eser yorumlamak aşamasında sıkça karşımıza çıkan kavramlardan birisi teknik kelimesidir. Bu kavram içine giren eser yorumlama, teori bilgisi ve çalınan eserin dönemsel özelliklerini bilerek çalmak ile teknik yakından ilişkilidir. Teknik düzeyde yeterli bilgiye sahip bir müzisyenin çalım teknikleri konusundaki tecrübesi, çalışılan eserin müzikal ve teorik yönden olgunlaşmasına ve maksimum düzeyde performans gösterilmesine olanak sağlamaktadır.

1.3.1. Türkiye'de Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Piyanonun Yeri

Ülkemizde sanat dallarından biri olan müzik eğitiminde, öğrencilerin yetiştirilmesinde müzik eğitimi veren kurum ve kuruluşlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kurum ve kuruluşlarda kulak eğitimi, bireysel çalgı eğitimi ve çalgı eşlik eğitimi alanında piyanodan yararlanılmaktadır. Kaynaklarda ve bireysel görüşler ele alındığında piyanonun müzik eğitiminde kullanılmasının nedeni geniş bir oktav aralığına sahip olması ve aynı zamanda solo kullanımının dışında bir eşlik çalgısı olması bakımından önem taşımasıdır.

Piyano eğitiminin gerekliliği, öğrenciler tarafından piyano eğitiminin gerekli görülüp görülmediğine ve mesleki hayatlarında da yardımcı çalgı olarak kullanıp kullanmadıklarına ilişkin araştırmalar yapıldığı görülmektedir. Piyano eğitimi gerek uzmanlar tarafından gerek öğrenciler tarafından müzik eğitiminde gerekli bir alan olarak görülmektedir. "Bütün çalgılar içinde, çalışmaya en elverişli, en erken yaşlarda başlanabilecek olanı, hiç kuşkusuz piyanodur. Çünkü diğer müzik aletlerinden farklı olarak istenilen ses piyanoda hazır olarak bulunmaktadır. Bu sayede çalgı çalmak isteyen çocuk çok kolay bir şekilde duymak istediği sesleri piyanonun tuşlarına dokunarak elde edebilir" (Demirova, 2008: s.23).

Ülkemizde müzik eğitimine cumhuriyet dönemi itibari ile bakıldığında, müzik eğitimi veren ilk kurum olarak Musiki Muallim Mektepleri bulunmaktadır.1921 yılında Maarif Kongresi aracılığı ile batı müziği çalgı tekniklerine hâkim eğitimciler yetiştirme ihtiyacı doğrultusunda 1 Kasım 1924 yılında Musiki Muallim Mektebi açılarak bu konudaki girişimlere başlanılmıştır. Musiki Muallim Mektebi kendisininden sonra ülkemizdeki batı müziği eğitim çalışmalarının ilk tohumlarının atıldığı Ankara Devlet Konservatuvarı'nın kurulmasına ve ilk batı icra ve eğitiminin başladığı Muzıka-ı Humayun'dan sonra bugünkü Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'nın temellerinin atıldığı Riyaset-i Filarmoni orkestrasının batı müziği eğitimi almış şefi Osman Zeki Bey ve orkestra sanatçıları eğitmen olarak getirilerek klasik batı müziği eğitimi alanında hem diğer çalgı grupları hem de araştırmaya konu olan piyano eğitim süreci de akademik anlamda bir olgu kazanmıştır (Şahin ve Duman, 2008: s.264-265)

Lisans düzeyinde piyano eğitimi veren kurumlar, Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarıdır. Bu kurumlarda piyano dersi bireysel çalgı eğitimi veya ana dal eğitimi gibi isimlerle anılan bir ders olarak verilmektedir. Bunun dışında yardımcı piyano ve ya yan dal piyano dersleri ile başka çalgı alanlarında eğitim gören öğrencilerin geliştirilmesi amaçlanır. Korrepetisyon (eşlik) dersleri verilerek de aynı zamanda piyano eşlik yapma becerilerinin geliştirilmesi amaçlanır.

Ülkemizde piyano eğitiminin akademik olarak başladığı en temel kurumlardan biri konservatuvarların ortaokul evresi olarak tanımlanan kurumlardır. Bu kurumlarda yardımcı çalgı ve ana çalgı olarak yer verilen piyano haricinde solfej, müzik tarihi, oda müziği, çok sesli koro dersleri gibi dersler yürütülmektedir. Müzik ve Sahne Sanatları ortaokulunun amacı lisans düzeyindeki eğitime öğrenci hazırlamaktır. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Ortaokul biriminin piyano müfredatı incelendiğinde haftada iki saat ana çalgı ve haftada bir saat yardımcı çalgı olarak piyano dersi verildiği görülmektedir.

Konservatuvarlar haricinde piyano eğitimini lise evresinde ülkemizde güzel sanatlar liselerinde görmek mümkündür. Kocaeli Hayrettin Gürsoy Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi programı incelendiğinde; 9, 10 ve 11. Sınıflarda birer saat olarak programlarda piyano dersi verildiği görülmektedir. Güzel sanatlar liseleri konservatuvarlar, eğitim fakülteleri ve güzel sanatlar fakültelerine öğrenci hazırlamaktadırlar.

Eğitim fakülteleri, alanda öğretmen ihtiyacını karşılayan kurumlar olarak bilinmektedir. İlgili fakültelerde de ana çalgı dışında solfej, teori ve koro derslerinde de öğretmen adaylarının ihtiyacını karşılamak amacı ile ana çalgılar dışında yardımcı çalgı olarak piyano dersleri yürütülmektedir. Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümü programı incelendiğinde haftada bir saat piyano eğitimi verildiği görülürken, Doğu Akdeniz Üniversitesi Müzik Öğretmenliği bölüm programı incelendiğinde haftada bir saat piyano dersi verildiği görülmektedir.

Sanat alanında özgün projeler üretebilen, araştırıcı, sorgulayıcı, ülke ve dünya kültürüne katkıda bulunacak sanatçı bireyler yetiştirmeyi amaç edinen güzel sanatlar fakültelerinde piyano dersi ana çalgı ve yardımcı çalgı olarak birlikte yürütülmektedir. Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik bölümü incelendiğinde, haftada iki saat ana çalgı, haftada bir saat yardımcı çalgı olarak piyanoya yer verildiği görülmektedir.

Sanatçı yetiştirmeyi amaç edinmiş ve yoğun bir akademik eğitim uygulanan kurumlardan biri de konservatuvarlar olarak bilinmektedir. Konservatuvarlar eğitim fakülteleri ve güzel fakültelerine nazaran eğitim anlamında biraz daha yoğun bir program içermektedir. Dolayısı ile çalgı dersleri konservatuvarlarda daha yoğun olarak verilen bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Konuya örnek olarak, eğitim fakülteleri ve güzel sanatlar fakültelerinde haftalık ders sayısı bir ya da iki saat olarak sınırlandırılan piyano dersi, Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Piyano Anasanat Dalı programı incelendiğinde haftada dört saat olarak verildiği görülmektedir.

1.3.2. Piyano Eğitimini Etkileyen Faktörler

Çalgı eğitimi verilirken öğretmen ve öğrenci açısından düşünüldüğünde eğitimin gerçekleşmesi, yeterliliği ve kalite düzeyine etki edecek bazı faktörler bulunmaktadır. Bu faktörleri; teknik, psikolojik ve bilişsel olarak inceleyebiliriz.

Piyano eğitimini etkileyen faktörlere gelmeden önce tutum kavramının tanımına bakacak olursak; Tutumlar oldukça organize olmuş uzun süreli duygu, inanç ve davranış eğilimleridir. Bu eğilimler diğer insanları, grupları, fikirleri, ülkenin diğer yörelerini ya da nesneleri konu edinir (akt: Cüceloğlu, 1991: s.521).

Piyano, tıpkı diğer çalgılar gibi profesyonel yardım alarak öğrenilecek ve eğitimi verilecek bir çalgı olarak karşımıza çıkmaktadır. Piyano eğitimi sırasında ve sonrasında öğrenci ve eğitmenden beklenen ya da beklenmeyen birtakım tutumlar ortaya çıkmaktadır. Bu tutumlar olumlu ya da olumsuz olarak gerçekleşebilmektedir.

Piyanonun başarı ile çalınabilmesi, piyano çalarken kullanılan bedensel yapıların yeterince elverişli olmasına, tanınmasına, kontrol altına alınmasına ve geliştirilmesine bağlıdır. Piyano çalarken kullanılan bedensel yapıların

kuvvetlendirilmesi ve geliştirilmesi ise, piyanoda ve piyano dışında yapılacak egzersizlerle mümkün olabilir (Yağışan, 2002: s.41).

Teknik faktörler düşünüldüğünde, Yağışan'ın (2002) bahsettiği gibi eserler içerisindeki çalım teknikleri, ellerin ve vücut postürünün doğru şekli ile kullanılması, kısacası fiziksel olarak gerçekleştirilen tüm etkinliklerin standart kuralların dışında gerçekleştirilmesi piyano çalımını ve eğitimini etkileyen faktörler karşımıza çıkmaktadır.

Ayrıca teknik başlıklar konusu içerisinde aydınlatma, akustik, dayanıklılık ve güvenlik gibi alt başlıklar da çalgı performansını etkileyen faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır. Yalçınkaya'ya göre; mesleksel amaca yönelik eğitim yapan kurumlarda derslik ve atölyeler de işleyişe uygun olarak düzenlenmelidir. Örneğin üniversitelerin müzik öğretmenliği anabilim dallarında ve Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde yapılan çalgı eğitimi derslerinde, her çalgının gerektirdiği fizyolojik ve ergonomik özelliklere uygun, yüksekliği ayarlanabilir, özel üretilmiş tabureler ve nota sehpaları bulunmalı; sabitlenmiş, aynı standartlardaki masa, tabure ve sehpalardan kaçınılmalıdır. Ayrıca her odada ayna bulundurulması, özellikle çalgıya başlangıç aşamasındaki öğrencilerin kendilerini kontrol edebilmeleri açısından oldukça önemlidir. (2012: s.790)

Piyano çalarken hissettiklerimizden yola çıkarak hareketlere ulaşabildiğimize göre bu hareketleri bize sağlayan piyanistik organları iyi tanımanın işin başında gelmesi doğaldır. Fiziksel planda piyanistin, piyanistik organlarını tanıması demek,o organların beyinsel kontrolünü ele geçirmesi anlamına gelir. Kontrolün beyin dışında bir yerde, herhangi bir piyanistik organda gerçekleştirilme çabaları piyanistin piyanoya hâkimiyetini engeller. Enstrümana hâkimiyet, piyanistik organları kontrol altına alarak onları istediğimiz gibi kullanabilmektir. İstediğimiz gibi kullanamazsak duyduklarımızı, hissettiklerimizi bütünüyle aktaramayız ve o zaman da piyanoyu kendimizin bir parçası, bir uzantısı olarak göremeyiz. Piyanistik organların hangilerinin nerelerde, nasıl kullanılması gerektiği bilinmelidir. Bu gerçekleştiğinde efor da gereksiz yere harcanmamış olur (Şen, 1999: s.21).

Bu alanda akademik çalışma yapan araştırmacıların da örneklerinde görüldüğü gibi piyano eğitiminin fiziksel ve teknik anlamda yeterli düzeyde öğretilmesi ve öğrenilmesinin önemi anlaşılmaktadır.

Piyano Eğitimini etkileyen bir diğer faktör ise psikolojik faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalgı eğitiminde teknik yeterliliğin de öncesinde hazır bulunuşluk, bireyin kendini gerçekleştirmesi ve performansa hazır olma durumunu etkileyen önemli bir faktör olarak psikolojik etkenler karşımıza çıkmaktadır. Bu psikolojik faktörler kaynaklar taranarak incelendiğinde, öğrencilerin sosyal durumları, çalgıya başlama yaşları, çalgıya olan yatkınlığı ve piyano eğitmeninin tutum ve davranışları piyano eğitimini etkilemekte olduğu gözlemlenmektedir.

Örneğin öğrenciler çalgılarında ileri düzey çalışmalar yürütmek isterken, rol model olarak öğretmenlerini almaktadırlar. Öğretmenlerinin konser performansı, çalgı düzeyleri ve öğrencilere karşı tutum ve davranışları, öğrencilerin aldıkları eğitimde ne istediğini bilen özgüveni ve motivasyonu yüksek, psikolojik olarak hazır öğrencilerin kazanılması sağlayacaktır.

Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin müzik özyeterlikleri ve benlik saygıları farklı değişkenler bağlamında incelenmelidir. Bu bağlamda sosyo-kültürel çevrenin olası etkileri öncelikle araştırılmalıdır. Çünkü öğrencinin kendisini "yetenekli" olarak tanımlamasının önemi kadar, bu algının biçimlenmesinde akranların ve öğretmenlerin rolünün unutulmaması ve araştırılması önemlidir (Özmenteş, 2014: s.148).

Piyano eğitiminde bir diğer önemli boyut ise eğitimin bilişselliği üzerine yapılan çalışmalardır. Çalgı eğitimi verilen öğrencilerin psikolojik ve fizyolojik faktörler dışında işin teorik kısmında çalınacak eserlerin müzikalitesi, yorumu, çalınan bestecilerin bestecilik anlayışları ya da eserlerin armonik çözümlemelerine

hakimiyeti eğitimin amacına ulaşması anlamında önemli bir etkendir. Eğitimin hayat boyu devamlılığı düşünüldüğünde, eğitimde kazanılan bilgilerin pratikte kullanılabilirliği müziğin işlevsel boyutunun önemini ortaya çıkarmaktadır. Çünkü eğitimin fizyolojik ve psikolojik boyutu aşılsa bile bilişsel anlamda müziğin matematiksel ve algısal çözümlemesi konusunda tecrübe kazanamamış bir öğrencinin, çalınan eserlerin anlattığı kurguya uygun hareket edememesi performans ve eğitimin önüne geçen bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.3.3. Piyano Eğitiminde Kullanılan Destekleyici Öğretim Yöntemleri

Piyano eğitimi başlı başına düşünüldüğünde öğretim metotları anlamında eğitmenlerin geldiği ekol ve öğrencilere verilen eğitim esnasında izledikleri yol önem taşımaktadır. Türk Dil Kurumu'na göre bir bilim ve sanat kolunda ayrı nitelik ve özellikleri bulunan yöntem veya akım olarak tanımlanan ekol kavramı, sanatın eğitim kısmında eğitmenlerin izleyecekleri yola ışık tutan bir kavramdır (TDK). Günümüz şartlarında çağın öğretim stratejilerine uyum sağlamayı amaç edinmiş eğitimciler ekoller dışında da yenilikçi öğretim metotlarını takip etmektedirler.

Eğitimin hizmet ettiği amacına ulaşabilmesi için diğer çalgılarda olduğu gibi piyano eğitiminde de olmazsa olmaz olarak tabir edilen bazı çalışılması gereken teknik ve müzikal yöntemler bulunmaktadır. Bunlardan kısaca bahsedecek olursak; teknik çalışmalar başlığı altında ele alabileceğimiz gam çalışmaları bulunmaktadır. Gam çalışmaları öğrenci de acelite, teknik ve fizyolojik hazırlık aşamasında gereksinim duyulan, çalınan eserin içerdiği tondaki seslerinden oluşan birtakım dizi çalışmaları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gam çalışmalarının dışında esere hazırlık ve teknik beceri, deşifre gibi konuların pekiştirilmesini sağlayan bir diğer önemli başlık ise etütlerdir. TDK'ya göre belli bir konuyu inceleyen, araştıran eser, yazı, ön çalışma olan etüt, enstrüman için yazılmış müzik eserlerinde, genellikle kısa ve dikkate değer ölçüde zor, teknik becerileri kusursuzlaştırmak ve icracının gelişimine yardım etmek amacı için yazılan

eserler olarak açıklanan etütler ile birlikte öğrencilere eğitim esnasında yol gösteren önemli bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

1.4. Problem

Müzik eğitimi ve performansında kullanılan piyanonun eğitimsel bağlamda Güzel Sanatlar Fakültelerindeki öğrencilerin çalışma alışkanlıkları bakımından incelenmemiş olması, bir çalışma yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Bu çalışmada, öğrencilerin çalışma alışkanlıklarının başarı açısından önemli olduğu görüşüyle "Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin Piyano Çalışma Alışkanlıklarını Etkileyen Faktörler nelerdir?" sorusuna cevap aranmıştır.

1.5. Amaç

Bu çalışmanın amacı; ülkemizdeki güzel sanatlar fakültelerinde piyano eğitim alan öğrencilerin piyano çalışma alışkanlıklarını etkileyen faktörlerin ortaya çıkarılarak, öğrencilerin eğitim hayatı ve performansları sırasında verim ve kullanılan çalışma alışkanlıklarının işlevselliğini ortaya çıkarmaktır. Aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi haftalık piyano çalışma süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
2. Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
4. Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi yaş düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
5. Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi okunmakta olan lisans programı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi ana çalgı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

1.6. Araştırmanın Önemi

Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin Piyano Çalışma Alışkanlıklarını Etkileyen Faktörler başlıklı bu çalışmanın önemi aşağıdaki maddeler ışığında sıralanabilir:

- Ülkemizde Güzel Sanatlar Fakültelerinde okumakta olan öğrencilerin piyano çalışma alışkanlıklarını inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Araştırmanın Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bölümlerinin piyano eğitimi konusu ile ilgili olarak önemli bir yeri olacağı düşünülmektedir.
- Yapılan bu araştırma sonucunda Güzel Sanatlar Fakültelerinde eğitim gören öğrencilerin ve eğitimcilerin çalışma alışkanlıklarının sonucunda doğan eksikliklerin giderilebilmesi yönünde çalışma yapılabilecek olmasından dolayı, bundan sonraki çalışmalara yol gösterecek olması açısından önemlidir.

1.7. Sayıltılar

Araştırmada, örneklem grubunda yer alan öğrencilerin anketlere samimi ve doğru cevaplar verdiği ve öğrencilerin aldıkları piyano eğitimini değerlendirebilecekleri bir düzeyde bilgi birikimi ve tecrübeye sahip oldukları varsayılmıştır.

1.8. Sınırlılıklar

Bu araştırmada Türkiye'de bulunan Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri içerisinden dört üniversite ile sınırlandırılarak, piyano performansını etkileyen faktörlerin ortaya çıkarılması konusu üzerinde çalışılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Piyano eğitimi üzerine alan yazın taraması yapıldığında görülen birçok çalışma göze çarpmaktadır. Bulunan çalışmaların bir kısmı eser ve besteleme teknikleri üzerine olurken, diğer bir kısmı ise tutum ölçeklerine dayalı başarı ve istekleri ölçen çalışmalar olarak gözlemlenmektedir. Bu bölümde çalışmaya konu olan araştırma ile ilgili olarak daha önce yapılmış araştırmaların sonuçlarını ele alınmaktadır.

Öbek (2014), yaptığı araştırmada piyano çalma başarısı ve Türk müziği çalgı başarısı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu bulmuştur. Çalışmada, çalgı türünün piyano çalma başarısı üzerinde etkisinin olduğu ortaya çıkmıştır.

Memiş'in (2007) araştırmasına göre; öğrencilerin adaptasyon ve başarı durumları arasındaki bağdan şöyle bahsedilmektedir; araştırmanın sonucuna göre öğrencilerin adaptasyonu düştükçe başarı oranları da aynı oranda düştüğü gözlemlenmiştir.

Konakçı'nın (2010) araştırmasına göre; öğrencilerin eğitim alanında ölçülen konulara karşı tutum geliştirmesindeki en önemli faktörlerin başında öğretmenin geldiği, aynı zamanda öğretmenin mesleki yeterliliği ve öğrenciye karşı tutumunun, öğrencilerin derse karşı olumlu tutumlar geliştirmesinde önemli bir yere sahip olduğu ve tutumlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirtilmektedir.

Jelen (2013) araştırmasına göre, piyano eğitmenlerinin çoğunluğunun çağdaş öğretim yöntemlerini ve teknolojiyi takip etmeyen eğitimciler olmasından dolayı eğitim öğrencilerin bu durumdan olumsuz olarak etkilendiği kanısına varılmıştır.

Çevik (2007) araştırmasına göre, "Piyano Eğitimi Neden Zordur?" başlıklı araştırmasının ölçeklere verilen cevaplarında en çok zorlanılan konunun deşifre olması piyano derslerinde deşifre konusunun üzerinde durulması noktasındaki önemi ortaya koymaktadır.

Bakıroğlu ve Kurtuldu'nun (2015), "Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması' başlıklı araştırmada, geliştirilen piyano tutum ölçeğinin, eğitimde tutum kavramına yönelik geçerli ve güvenilir bir yapıya sahip olduğu, tutum düzeyi ölçümünde olası durumların tespit edilmesi, geliştirilmesi ve çözüm getirilmesine imkân sağlayacak bir yapıda olduğu anlaşılmaktadır.

Gasımova'ya göre (2010), fiziksel, zihinsel ve duyuşsal süreçlerin bir arada sergilendiği piyano çalma sürecinin bir beceri gerektirdiği, piyano eğitiminde teknik becerilerin geliştirilmesinde etüdlerin önemli olduğu ve bunların sonucunda bir çalışma becerisi kazandırdığı gözlemlenmiştir.

Ata'nın çalışmasında (2017), "Güzel Sanatlar Fakültelerinde Uygulanan Piyano Eğitiminin İncelenmesi" başlıklı araştırmasında, Güzel Sanatlar Fakültelerinde görev yapan piyano öğretim elemanlarının, ders verirken öğrencilerin vücut postürü, el, kol ve bilek hareketleri gibi konularda teknik anlamda iyi yetişmeleri için, elin klavyedeki pozisyonu gibi teknik detaylara önem verdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Demirel'e göre; (2003: s.23), olumsuz alışkanlıklardan uzak durma, bireylere olumlu alışkanlıklar kazandırmanın önemli bir rolü olduğu, eğitimin insanın hayat boyu yaşadığı tecrübeler sonucunda davranışlarındaki istenilen davranışların meydana getirilme süreci olduğundan bahsedilmektedir.

Tufan ve Güdek'in (2008: s.75-90), "Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi" başlıklı araştırmasında, piyano ders programının öğrencilerden beklenen tutumların gelişip gelişmediği konularının tespitinin, tutum ölçeği ile

mümkün olacağından bahsedilmektedir. Tutum ölçeği çıktılarının öğrenciler ve öğretmenler tarafından kullanılabilirliği sonucundan da ayrıca bahsedilmektedir.

Tecimer Kasap'ın (2005: s.149-154), "İşlevsel Piyano Becerilerinin Müzik Öğretmenleri için Önemi" başlıklı araştırması sonucunda, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda solo çalgı repertuvarı haricinde, koro, okul türküleri, marşlar ve küçük oda müziği eserlerinden oluşan bir repertuvar oluşturulması sonucuna varılmıştır.

Babacan'ın (2010), deneysel çalışması sonucunda, öğrencilerin tabureyi doğru yerleştirmesi, vücut ağırlığını tabure ve klavye arasında dengeleyebilmesi, piyanoda ölçü sayısı, tartım, parmak numaraları ve parça içerisindeki değiştirici işaretlere dikkat etmesi içinde olduğu çalışmaya olumlu düzeyde katkı sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Yücetoker'in (2009), Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde yapılan araştırması sonucunda, öğrencilerin görüşlerine göre piyano öğretim elemanları ders başlangıcında öğrencilerin düzeylerini belirlemektedir. Ayrıca piyano dersinin haftalık ders süresi ele alındığında, piyano dersine haftalık sadece bir ders saati ayrılmasının öğrencilerin bilgi ve beceri kazanım durumlarına olumsuz etkisi olduğu, öğrencilerin ders programı ve içeriği ile ilgili görüşlerinin alınmasının sürece olumlu yönde katkı sağlayacağı sonuçlarına varılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Araştırma öğrencilerin piyano eğitimine ilişkin görüşlerini ortaya koymaya çalışmaktadır. Tarama modelleri geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle ortaya koymaya çalışır (Karasar, 1999: 77). Bu yönüyle çalışma, tarama modeli bir araştırma ya da betimsel araştırma özelliği taşımaktadır.

Araştırmada veri toplama ve analizlerin yorumlanmasında kullanılan betimsel araştırma yöntemi, derinlemesine bir analiz gerektirmeyen konularda bulguların yorumlanmasında kullanılan bir yöntemdir. Verilerin toplanıp gerçekleştirilen tutum anketlerinin sonucunun yorumlanmasında betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Şimşek, 2015: 224).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'de Üniversitelerin Güzel Güzel Fakülteleri Müzik Bölümlerinde okumakta olan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemini ise Kocaeli Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi, Karabük Fethi Toker Sanat ve Tasarım Fakültesi'nde okumakta olan 188 öğrenci oluşturmuştur. Bu

öğrencilerin bulundukları üniversiteler ilişkin bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 1. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okudukları Üniversitelere Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Üniversite	***f***	***%***
Kocaeli Üniversitesi GSF	89	47.3
Marmara Üniversitesi GSF	38	20.2
İnönü Üniversitesi GSF	34	18.1
Karabük Üniversitesi GSTF	27	14.4
Toplam	188	100.0

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin okudukları üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde en yoğun öğrenci grubunun %47.3 oranla Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinden, ikinci sırada ise % 20.2 oranla Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinden, %18.1'inin İnönü Üniversitesi öğrencilerinden ve son olarak %14.4'ünün ise Karabük Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi öğrencilerinden oluştuğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplamak üzere araştırmacılar tarafından geliştirilen, müzik bölümü öğrencilerine yönelik olarak 32 sorudan oluşan bir ölçek geliştirilmiş ve 6 sorudan oluşan anket kullanılmıştır.

3.3.1. Piyano Çalışma Alışkanlıkları Ölçeği

Araştırmada piyano çalışma alışkanlığını ölçmek üzere toplam 32 sorudan oluşan, 5'li likert tipinde bir ölçektir. Geliştirilen piyano çalışma alışkanlıkları

ölçeğinde her bir madde için puanlamalar 1 ve 5 arasında yapılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.940 olarak hesaplanmıştır.

Bir tutum ölçeğine ilişkin elde edilen Cronbach Alfa Katsayısı değeri, ölçme aracının homojenliğinin bir göstergesi olarak kabul edilmekte olup, hesaplanan Cronbach Alfa Katsayısı 1'e yaklaştığı derecede ölçme aracının tek boyutlu bir yapıya sahip olduğu düşünülebilir (Metin, 2014: s.63). Özdamar, güvenirlik katsayısına ilişkin ölçüt değerlerini aşağıda olduğu gibi ifade etmektedir (Özdamar:1999; akt: Metin, 2014: s.63):

- $0.00 < \alpha < 0{,}40$ olduğu zaman ölçek güvenilir değildir
- $0{,}41 < \alpha < 0{,}60$ olduğu zaman ölçek düşük güvenirliktedir
- $0{,}61 < \alpha < 0{,}80$ olduğu zaman ölçek orta düzeyde güvenilirdir
- $0{,}81 < \alpha < 1{,}00$ olduğu zaman ölçek yüksek düzeyde güvenilirdir

Faktör analizinde örneklem büyüklüğünün yeterliliğini test etmek için ise Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılmalıdır. KMO ölçütü 0.90-1.00 arasında ise "mükemmel", 0.80-0.89 arasında ise "çok iyi", 0.70-0.79 arasında ise "iyi", 0.60-0.69 arasında ise "orta", 0.50-0.59 arasında ise "zayıf" ve 0.50'nin altında ise "kabul edilemez"dir. Çalışmadan elde edilen KMO değeri 0.891 olup, örneklemin yeterliliğinin çok iyi olduğu söylenilebilir (Akgül, 2005; akt: Sarı, 2016: s.28).

Yapılan faktör analizi sonucunda, özdeğeri 1'den büyük olan 7 faktör ortaya çıkmıştır Bu 7 faktörün toplam varyansı açıklama oranı %65.448'tür. Birinci faktörün varyans açıklama oranı %13.176'dir. Birinci faktörde 7 madde yer almıştır. Bu faktör "Çalgı Tekniği" olarak adlandırılmıştır. İkinci faktörde 7 madde yer almıştır ve varyans açıklama oranı %12.934'dir. Bu faktöre de "Ön Hazırlık ve Isınma" adı verilmiştir. Üçüncü faktörün varyans açıklama oranı %10.750 olup, 5 madde bu faktörde toplanmıştır. Bu faktör ise, "Postür ve Teknik" olarak adlandırılmıştır. Dördüncü faktörün varyans açıklama oranı %7.770'tir. Bu faktör 4 maddenin toplandığı ve "Yorumlama ve Cümleleme" olarak adlandırılmıştır. Beşinci faktörün varyans açıklama oranı %7.106 ve bu faktörde 3 madde yer almaktadır. Bu

faktör de “Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma” olarak isimlendirilmiştir. Altıncı faktörde 3 madde yer almakta olup, varyans açıklama oranı %6.967’tir. Bu faktör, “Performans Sonrası Etkinlik” olarak adlandırılmıştır. Yedinci faktörün varyans açıklama oranı %6.744’dir. Bu faktörde, 3 madde yer almıştır. Bu faktör de “Deşifre Tekniği” olarak adlandırılmıştır.

3.4. Veri Çözümleme Teknikleri

Çalışmada tanımlayıcı istatistik tekniklerden, frekans ve yüzde analizleri kullanılarak incelenmiştir. Farklılık analizleri için Kruskal Wallis testi, İlişkisiz Grup t testi ve post-hoc testlerinden ise Dunett T3 ve Tamhane testerinden yararlanılmıştır. Analizler SPSS 20.0 paket programı ile yapılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde amaç cümlelerinde yer alan soruların sırasına göre alt amaçlara cevap aranmıştır. Aşağıda Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Piyano Çalışma Alışkanlıkları ile İlgili tanımlayıcı bilgileri ve yaş, cinsiyet, okul gibi demografik değişkenlerine ilişkin frekans ve yüzdelik dağılımları verilmiştir. Her bir amaç ile ilgili farklılık analizleri onların sonrasında yapılmıştır.

Tablo 2. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Piyano Çalışma Alışkanlıkları Ölçeği ve Alt Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Tanımlayıcı Değerleri

Program	***n***	***Ort.***	***S.S.***	***Min.***	***Max.***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Toplam Ölçek Puanı	188	117.62	21.68	32.00	160.00
Faktör 1: Çalgı Tekniği	188	24.68	6.64	7.00	35.00
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	188	24.81	6.11	7.00	35.00
Faktör 3: Postür ve Teknik	188	19.02	4.28	5.00	25.00
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	188	15.90	3.27	4.00	20.00
Faktör 5: Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma	188	11.89	2.50	3.00	15.00
Faktör 6: Performans Sonrası Etkinlik	188	9.80	2.92	3.00	15.00
Faktör 7: Deşifre Tekniği	188	11.52	2.50	3.00	15.00

Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeğinden aldıkları puanlar incelendiğinde Ölçeğin tüm grup öğrencileri için ortalamasının 117.62 olduğu görülmektedir. Ölçekten alınabilen en düşük puan 32 puan olurken, en yüksek alınan not 160 puan olmuştur.

Tablo 3. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Cinsiyet	***f***	***%***
Erkek	84	44.7
Kız	104	55.3
Toplam	188	100.0

Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin cinsiyetleri incelendiğinde grubun %44.7'sinin (84 kişi) erkek ve %55.3'ünün (104) kişi kız öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Örneklem grubunun büyük bir çoğunluğu kız öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 4. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okumakta Oldukları Sınıf Düzeyine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Sınıf Düzeyi	***f***	***%***
1. Sınıf	38	20.2
2. Sınıf	51	27.1
3. Sınıf	52	27.7
4. Sınıf	36	19.1
Uzatmalı Yıl	11	5.9
Toplam	188	100.0

Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin okumakta oldukları sınıf düzeyleri incelendiğinde, grubun büyük çoğunluğunun yaklaşık eşit bir oranla 2. Sınıf (%27.1, 51 kişi) ve 3. Sınıf (%27.7, 52 kişi) öğrencilerinden oluştuğu, en az yoğunluğa sahip sınıf grubunun ise Uzatmalı Yıl (5. Ve daha yukarı sınıf) öğrencilerinden (%5.9, 11 kişi) oluştuğu görülmektedir.

Tablo 5. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Yaş Düzeylerine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Yaş Düzeyi	***f***	***%***
20 yaş ve altı	11	5.9
21-25 yaş arası	135	71.8
26-30 yaş arası	35	18.6
31 yaş ve üstü	7	3.7
Toplam	188	100.0

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin yaş düzeyleri incelendiğinde en yoğun grubun 21-25 yaş arası yaşa sahip öğrenciler (%71.8, 135 kişi) olduğu, en az yoğunluğa sahip grubun ise 31 yaşı ve daha üstü yaşa sahip öğrenci grubu (%3.7, 7 kişi) olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Program	***F***	***%***
Müzikoloji	42	22.3
Performans	70	37.2
Müzik Bölümü	59	31.4
Müzik Teknolojisi	11	5.9
Türk Müziği	6	3.2
Toplam	188	100.0

Müzikoloji, Performans, Müzik Bölümü, Müzik Teknolojisi, Türk Müziği programlarında okuyan örneklem grubu öğrencilerinin büyük çoğunluğu %37.2 oranla (70 kişi) performans bölümü öğrencisi ve en az yoğun grup %3.2 oranla (6 kişi) Türk Müziği Bölümü öğrencileridir.

Tablo 7. Örneklem Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Okumakta Oldukları Haftalık Çalışma Düzeyine Göre Frekans ve Yüzde Dağılımı

Haftalık Çalışma Düzeyi	***f***	***%***
Haftada 0-2 gün	98	52.1
Haftada 3-4 gün	50	26.6
Haftada 5-6 gün	27	14.4
Haftada 7 gün	13	6.9
Toplam	188	100.0

Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin haftalık piyano çalışma süresi incelendiğinde grubun çok büyük bir çoğunluğunun (%52.1, 98 kişi) piyano çalışmasını haftada 0-2 gün arasında az olarak gerçekleştirdiği, en çok çalışan grup olan haftada 7 gün çalışan grubun (%6.9, 13 kişi) en az yoğun olan grup olduğu görülmüştür. Haftalık çalışma günü sayısı arttıkça, çalışan öğrenci sayısının azalmakta olduğu söylenebilir.

Aşağıda amaç cümlelerinde ifade edilen sorulara sırasıyla cevap aranmıştır. Her bir istatistiksel analiz ile ilgili açıklamalar tabloların ardından verilmiştir. 2 alt gruptan daha fazla ya da çoklu alt gruplar olarak ifade edilebilecek gruplar için Post-hoc analizi gerektiren Kruskal-Wallis testleri sonrasında, post-hoc testlerinde yalnızca anlamlı görülen hesaplamalar verilmiştir. Anlamsız bulunan grup hesaplamaları, çok fazla olduğu gerekçesiyle tezde yer almamıştır.

Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi haftalık piyano çalışma süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 8. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Ölçek	***Çalışma Süresi***	***n***	***Sıralamalar Ortalaması***	***Ki Kare (sd=3)***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	Haftada 0-2 gün	98	78.93	18.776	0.000
	Haftada 3-4 gün	50	106.39		
	Haftada 5-6 gün	27	123.87		
	Haftada 7 gün	13	105.12		
Faktör 1: Çalgı Tekniği	Haftada 0-2 gün	98	79.08	18.829	0.000
	Haftada 3-4 gün	50	105.97		
	Haftada 5-6 gün	27	124.61		
	Haftada 7 gün	13	104.12		
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	Haftada 0-2 gün	98	81.38	14.014	0.003
	Haftada 3-4 gün	50	106.74		
	Haftada 5-6 gün	27	119.57		
	Haftada 7 gün	13	94.27		
Faktör 3: Postür ve Teknik	Haftada 0-2 gün	98	77.59	20.046	0.000
	Haftada 3-4 gün	50	111.96		
	Haftada 5-6 gün	27	112.98		
	Haftada 7 gün	13	116.46		
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	Haftada 0-2 gün	98	80.44	17.382	0.001
	Haftada 3-4 gün	50	100.49		
	Haftada 5-6 gün	27	124.07		
	Haftada 7 gün	13	116.00		
Faktör 5: Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma	Haftada 0-2 gün	98	90.37	2.037	0.565
	Haftada 3-4 gün	50	94.44		
	Haftada 5-6 gün	27	104.30		
	Haftada 7 gün	13	105.54		
Faktör 6: Performans Sonrası Etkinlik	Haftada 0-2 gün	98	92.29	0.817	0.845
	Haftada 3-4 gün	50	93.55		

	Haftada 5-6 gün	27	102.28		
	Haftada 7 gün	13	98.65		
Faktör 7: Deşifre Tekniği	Haftada 0-2 gün	98	85.42	5.961	0.114
	Haftada 3-4 gün	50	103.15		
	Haftada 5-6 gün	27	107.56		
	Haftada 7 gün	13	102.58		

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=18.776, p<0.001).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=18.829, p<0.001).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=14.014, p<0.01).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Postür ve Teknik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=20.046, p<0.001).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=17.382, p<0.01).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma Alt Ölçeği Puanları (χ^2=2.037, p>0.05) ve Performans Sonrası Etkinlik Alt Ölçeği Puanları (χ^2=0.817, p>0.05) arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları ve Alt Ölçek puanları (Çalgı Tekniği, Ön Hazırlık ve Isınma, Postür ve Teknik, Yorumlama ve Cümleleme) bakımından Hangi gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğunu sınamak üzere Dunett T3 post-hoc testlerinden faydalanılmıştır.

Tablo 9. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları

Ölçek	***Grup (i)***	***Grup (j)***	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	***S.H.***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	Haftada 0-2 gün	Haftada 3-4 gün	-11.77	3.456	0.005
		Haftada 5-6 gün	-17.72	3.62	0.000
Faktör 1: Çalgı Tekniği	Haftada 0-2 gün	Haftada 5-6 gün	-5.43	1.05	0.000
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	Haftada 0-2 gün	Haftada 3-4 gün	-3.16	0.95	0.007
		Haftada 5-6 gün	-4.46	1.12	0.001
Faktör 3: Postür ve Teknik	Haftada 0-2 gün	Haftada 3-4 gün	-2.59	0.66	0.001
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	Haftada 0-2 gün	Haftada 3-4 gün	-1.52	0.49	0.014
		Haftada 5-6 gün	-2.58	0.59	0.000

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam puanları bakımından Haftada 0-2 gün çalışan grup öğrencileri ile Haftada 3-4 gün piyano çalışan öğrenciler arasında Haftada 3-4 gün çalışan öğrenciler lehine (p<0.01), Haftada 0-2 gün çalışan grup öğrencileri ile Haftada 5-6 gün gün piyano çalışan öğrenciler arasında Haftada 5-6 gün çalışan öğrenciler lehine (p<0.001) anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği puanları bakımından Haftada 0-2 gün çalışan ve Haftada 5-6 gün piyano çalışan öğrenciler

arasında Haftada 5-6 gün çalışan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<0.001).

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği puanları bakımından Haftada 0-2 gün çalışan öğrenciler ile Haftada 3-4 gün piyano çalışan öğrenciler arasında Haftada 3-4 gün piyano çalışan öğrenciler lehine (p<0.01), Haftada 0-2 gün çalışan öğrenciler ile Haftada 5-6 gün piyano çalışan öğrenciler arasında Haftada 5-6 gün piyano çalışan öğrenciler lehine (p<0.01) anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Postür ve Teknik Alt Ölçeği puanları bakımından Haftada 0-2 gün çalışan ve Haftada 3-4 gün piyano çalışan öğrenciler arasında Haftada 3-4 gün piyano çalışan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<0.01).

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği puanları bakımından Haftada 0-2 gün çalışan öğrenciler ile Haftada 3-4 gün piyano çalışan öğrenciler arasında Haftada 3-4 gün piyano çalışan öğrenciler lehine (p<0.05), Haftada 0-2 gün çalışan öğrenciler ile Haftada 5-6 gün piyano çalışan öğrenciler arasında Haftada 5-6 gün piyano çalışan öğrenciler lehine (p<0.001) anlamlı farklılık bulunmuştur.

Yukarıdaki ifade edilen sonuçlar değerlendirildiğinde piyano çalışma alışkanlığının haftalık çalışma süresi ile doğrudan ilişkili olduğu, genel olarak haftalık çalışma süresi arttığında Piyano Çalışma Alışkanlığının detaylandırılmaya başlandığı, Çalgı Tekniği, Ön Isınma ve Isınma, Postür ve Teknik ve Yorumlama ve Cümleleme süreçlerinin detaylı olarak daha iyi bir çalışmaya olanak tanıdığı anlaşılmaktadır.

Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 10. Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi

Ölçek	*Cinsiyet*	*n*	$\bar{x}$	*S.S.*	*t (sd=186)*	*p*
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	Erkek	84	115.75	23.61	1.065	0.288
	Kız	104	119.13	19.98		
Faktör 1: Çalgı Tekniği	Erkek	84	24.07	6.82	1.132	0.259
	Kız	104	25.17	6.47		
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	Erkek	84	24.74	6.55	0.142	0.888
	Kız	104	24.87	5.76		
Faktör 3: Postür ve Teknik	Erkek	84	18.20	4.83	2.390	0.018
	Kız	104	19.69	3.66		
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	Erkek	84	15.66	3.36	0.920	0.359
	Kız	104	16.10	3.20		
Faktör 5: Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma	Erkek	84	11.64	2.69	1.209	0.228
	Kız	104	12.09	2.34		
Faktör 6: Performans Sonrası Etkinlik	Erkek	84	9.64	3.23	0.676	0.500
	Kız	104	9.93	2.65		
Faktör 7: Deşifre Tekniği	Erkek	84	11.80	2.57	1.364	0.174
	Kız	104	11.30	2.44		

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (t=1.065, p>0.05).

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (t=1.13, p>0.05).

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (t=1.142, p>0.05).

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Postür ve Teknik Alt Ölçeği puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında, Kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur (t=2.390, p<0.05). Kız öğrencilerin piyano çalışmalarını yaparken postür ve tekniklerine erkek öğrencilerden daha çok dikkat ettikleri anlaşılmaktadır.

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (t=0.920, p>0.05).

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma Alt Ölçeği puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (t=1.209, p>0.05).

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Performans Sonrası Etkinlik Alt Ölçeği puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (t=0.676, p>0.05).

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Deşifre Tekniği Alt Ölçeği puanları arasında yapılan İlişkisiz Grup t Testi sonuçlarına göre Kız ve Erkek öğrencilerin puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (t=1.364, p>0.05).

Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 11. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Ölçek	***Sınıf Düzeyi***	***n***	***Sıralamalar Ortalaması***	***Ki Kare (sd=4)***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	1. Sınıf	38	77.91	10.287	0.036
	2. Sınıf	51	88.70		
	3. Sınıf	52	106.02		
	4. Sınıf	36	109.15		
	Uzatmalı Yıl	11	76.32		
Faktör 1: Çalgı Tekniği	1. Sınıf	38	70.12	12.884	0.012
	2. Sınıf	51	91.25		
	3. Sınıf	52	104.32		
	4. Sınıf	36	111.06		
	Uzatmalı Yıl	11	93.23		
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	1. Sınıf	38	81.76	8.746	0.068
	2. Sınıf	51	90.33		
	3. Sınıf	52	104.89		
	4. Sınıf	36	106.88		
	Uzatmalı Yıl	11	68.18		
Faktör 3: Postür ve Teknik	1. Sınıf	38	93.42	5.344	0.254
	2. Sınıf	51	84.27		
	3. Sınıf	52	98.83		
	4. Sınıf	36	108.38		
	Uzatmalı Yıl	11	79.77		
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	1. Sınıf	38	77.92	6.038	0.196
	2. Sınıf	51	94.78		
	3. Sınıf	52	102.84		
	4. Sınıf	36	102.69		
	Uzatmalı Yıl	11	84.23		
Faktör 5: Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma	1. Sınıf	38	92.49	3.211	0.523
	2. Sınıf	51	92.10		
	3. Sınıf	52	97.30		
	4. Sınıf	36	102.99		
	Uzatmalı Yıl	11	71.59		
Faktör 6: Performans Sonrası	Haftada 0-2 gün	98	92.29	7.312	0.120

Etkinlik	1. Sınıf	38	91.32		
	2. Sınıf	51	85.65		
	3. Sınıf	52	99.66		
	4. Sınıf	36	110.36		
Faktör 7: Deşifre Tekniği	1. Sınıf	38	82.12	5.429	0.246
	2. Sınıf	51	97.49		
	3. Sınıf	52	102.16		
	4. Sınıf	36	99.17		
	Uzatmalı Yıl	11	71.91		

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=10.287, p<0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=12.884, p<0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=8.746, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Postür ve Teknik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=5.344, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=6.038, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma Alt Ölçeği Puanları arasında

yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=3.211, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Performans Sonrası Etkinlik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=7.312, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Deşifre Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=5.429, p>0.05).

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları ve Çalgı Tekniği Alt Ölçeği puanları bakımından hangi sınıf düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar olduğunu sınamak üzere Dunett T3 post-hoc testlerinden faydalanılmıştır.

Tablo 12. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Haftalık Piyano Çalışma Süresine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları

Ölçek	***Grup (i)***	***Grup (j)***	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	***S.H.***	***p***
Çalgı Tekniği	1. Sınıf	4. Sınıf	-4.66	1.50	0.026

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği puanları bakımından 1. Sınıf öğrencileri ile 4. Sınıf öğrencileri arasında, 4. Sınıf öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<0.05).

Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi yaş düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 13. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Yaş Düzeyine Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Ölçek	***Yaş Düzeyi***	***n***	***Sıralamalar Ortalaması***	***Ki Kare (sd=3)***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	20 yaş ve altı	11	73.91	5.142	0.162
	21-25 yaş arası	135	94.52		
	26-30 yaş arası	35	93.14		
	31 yaş ve üstü	7	133.21		
Faktör 1: Çalgı Tekniği	20 yaş ve altı	11	74.09	4.293	0.232
	21-25 yaş arası	135	95.30		
	26-30 yaş arası	35	91.21		
	31 yaş ve üstü	7	127.50		
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	20 yaş ve altı	11	78.77	2.111	0.550
	21-25 yaş arası	135	94.69		
	26-30 yaş arası	35	94.24		
	31 yaş ve üstü	7	116.86		
Faktör 3: Postür ve Teknik	20 yaş ve altı	11	84.82	6.648	0.084
	21-25 yaş arası	135	92.32		
	26-30 yaş arası	35	95.87		
	31 yaş ve üstü	7	144.86		
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	20 yaş ve altı	11	78.95	1.574	0.665
	21-25 yaş arası	135	94.25		
	26-30 yaş arası	35	97.26		
	31 yaş ve üstü	7	109.93		
Faktör 5: Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma	20 yaş ve altı	11	118.91	5.192	0.158
	21-25 yaş arası	135	91.17		
	26-30 yaş arası	35	93.43		
	31 yaş ve üstü	7	125.71		
Faktör 6: Performans Sonrası Etkinlik	20 yaş ve altı	11	87.36	2.733	0.435
	21-25 yaş arası	135	94.11		
	26-30 yaş arası	35	91.84		

	31 yaş ve üstü	7	126.43		
Faktör 7: Deşifre Tekniği	20 yaş ve altı	11	89.18	3.731	0.292
	21-25 yaş arası	135	92.30		
	26-30 yaş arası	35	97.26		
	31 yaş ve üstü	7	131.50		

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=5.142, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=4.293, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=2.111, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Postür ve Teknik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=6.648, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=1.574, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=5.192, p>0.05) .

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Performans Sonrası Etkinlik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=2.733, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Yaş Düzeyine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Deşifre Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=3.731, p>0.05).

Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi okunmakta olan lisans programına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 14. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Ölçek	***Program Türü***	***n***	***Sıralamalar Ortalaması***	***Ki Kare (sd=4)***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	Müzikoloji	42	79.82	16.494	0.002
	Performans	70	91.99		
	Müzik Bölümü	59	114.80		
	Müzik Teknolojisi	11	57.55		
	Türk Müziği	6	94.67		
Faktör 1: Çalgı Tekniği	Müzikoloji	42	77.68	30.366	0.000
	Performans	70	88.78		
	Müzik Bölümü	59	123.31		
	Müzik Teknolojisi	11	45.95		
	Türk Müziği	6	84.75		
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	Müzikoloji	42	78.19	12.748	0.013
	Performans	70	90.36		
	Müzik Bölümü	59	111.29		
	Müzik Teknolojisi	11	76.95		
	Türk Müziği	6	124.00		

Faktör 3: Postür ve Teknik	Müzikoloji	42	84.73	5.502	0.240
	Performans	70	92.89		
	Müzik Bölümü	59	106.93		
	Müzik Teknolojisi	11	84.73		
	Türk Müziği	6	77.33		
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	Müzikoloji	42	79.38	27.535	0.000
	Performans	70	90.62		
	Müzik Bölümü	59	120.21		
	Müzik Teknolojisi	11	41.73		
	Türk Müziği	6	89.50		
Faktör 5: Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma	Müzikoloji	42	84.24	2.354	0.671
	Performans	70	97.47		
	Müzik Bölümü	59	95.44		
	Müzik Teknolojisi	11	105.09		
	Türk Müziği	6	103.00		
Faktör 6: Performans Sonrası Etkinlik	Müzikoloji	42	98.74	2.530	0.639
	Performans	70	94.94		
	Müzik Bölümü	59	95.68		
	Müzik Teknolojisi	11	70.18		
	Türk Müziği	6	92.75		
Faktör 7: Deşifre Tekniği	Müzikoloji	42	94.42	2.038	0.729
	Performans	70	90.14		
	Müzik Bölümü	59	101.92		
	Müzik Teknolojisi	11	83.55		
	Türk Müziği	6	93.08		

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=16.494, p<0.01).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=30.366, p<0.001).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=12.748, p<0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Postür ve Teknik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=5.502, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=27.535, p<0.001).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=2.354, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Performans Sonrası Etkinlik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=2.530, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Deşifre Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=2.038, p>0.05).

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları ve Çalgı Tekniği, Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği, Yorumlama ve Cümleleme alt puanları bakımından hangi program öğrencileri arasında anlamlı farklılıklar olduğunu sınamak üzere Dunett T3 post-hoc testlerinden faydalanılmıştır.

Tablo 15. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Okumakta Oldukları Program Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları

Ölçek	***Grup (i)***	***Grup (j)***	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	***S.H.***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	Müzikoloji	Müzik Bölümü	-12.83	3.97	0.017
	Müzik Teknolojisi	Müzik Bölümü	-18.12	4.79	0.011
Faktör 1: Çalgı Tekniği	Müzikoloji	Müzik Bölümü	-5.27	1.27	0.001
	Performans	Müzik Bölümü	-4.03	1.06	0.002
	Müzik Teknolojisi	Müzik Bölümü	-8.44	1.62	0.001
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	Müzikoloji	Türk Müziği	-4.81	1.43	0.036
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	Müzikoloji	Müzik Bölümü	-1.92	0.57	0.012
	Müzik Bölümü	Müzik Teknolojisi	4.11	0.93	0.005

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam puanları bakımından Müzikoloji programında okuyan öğrenciler ile Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler arasında Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler lehine (p<0.05), Müzik Teknolojisi programında okuyan öğrenciler ile Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler arasında Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler lehine (p<0.05) anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği puanları bakımından Müzikoloji programında okuyan öğrenciler ile Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler arasında Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler lehine (p<0.01), Performans programı ve Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler arasında Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler lehine (p<0.01), Müzik Teknolojisi programında okuyan öğrenciler ile Müzik Bölümü

programında okuyan öğrenciler arasında Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler lehine (p<0.01) anlamlı farklılık bulunmuştur.

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği puanları bakımından Müzikoloji programında okuyan ve Türk Müziği programında okuyan öğrenciler arasında Türk Müziği programında okuyan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<0.05).

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği puanları bakımından Müzikoloji programında okuyan öğrenciler ile Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler arasında Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler lehine (p<0.05), Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler ile Müzik Teknolojisi programında okuyan öğrenciler arasında Müzik Bölümü programında okuyan öğrenciler lehine (p<0.01) anlamlı farklılık bulunmuştur.

Piyano çalışma alışkanlıkları bakımından Müzik Bölümü öğrencilerinin Müzikoloji ve Müzik Teknolojisi programlarında okuyan öğrencilerden, Çalgı Tekniği çalışma alışkanlığı bakımından yine Müzikoloji, Müzik Teknolojisi ve Performans programlarında okuyan öğrencilerden, Yorumlama ve Cümleleme çalışma alışkanlığı bakımından Müzik Teknolojisi ve Müzikoloji programlarında okuyan öğrencilerden daha iyi bir düzeyde olduğu söylenebilir. Ön Hazırlık ve Isınma çalışma alışkanlığı bakımından ise Türk Müziği programında okuyan öğrencilerin Müzikoloji programında okuyan öğrencilerden daha iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi ana çalgıya göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Tablo 16. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Çalgı Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Puanları Arasında Yapılan Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

Ölçek	***Ana Çalgı Türü***	***n***	***Sıralamalar Ortalaması***	***Ki Kare (sd=7)***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	Piyano	30	125.05	25.278	0.001
	Yaylı Çalgılar	55	101.13		
	Üflemeli Çalgılar	37	76.73		
	Gitar	14	62.04		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	71.91		
	Vurmalı çalgılar	4	81.63		
	Ses Eğitimi	17	76.85		
	Türk Müziği Çalgıları	13	78.92		
Faktör 1: Çalgı Tekniği	Piyano	30	133.80	36.812	0.000
	Yaylı Çalgılar	55	100.81		
	Üflemeli Çalgılar	37	77.91		
	Gitar	14	59.25		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	62.27		
	Vurmalı çalgılar	4	87.75		
	Ses Eğitimi	17	74.59		
	Türk Müziği Çalgıları	13	68.96		
Faktör 2: Ön Hazırlık ve Isınma	Piyano	30	111.92	12.146	0.096
	Yaylı Çalgılar	55	96.25		
	Üflemeli Çalgılar	37	74.51		
	Gitar	14	73.68		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	80.64		
	Vurmalı çalgılar	4	117.88		
	Ses Eğitimi	17	87.21		
	Türk Müziği Çalgıları	13	91.58		
Faktör 3: Postür ve Teknik	Piyano	30	119.02	18.753	0.009
	Yaylı Çalgılar	55	98.22		
	Üflemeli Çalgılar	37	77.30		
	Gitar	14	62.89		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	67.55		
	Vurmalı çalgılar	4	95.25		
	Ses Eğitimi	17	89.29		
	Türk Müziği Çalgıları	13	85.85		
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	Piyano	30	131.10	27.560	0.000
	Yaylı Çalgılar	55	94.20		
	Üflemeli Çalgılar	37	80.58		
	Gitar	14	66.96		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	87.73		
	Vurmalı çalgılar	4	94.25		
	Ses Eğitimi	17	67.71		

	Türk Müziği Çalgıları	13	72.69		
Faktör 5: Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma	Piyano	30	110.67	12.767	0.078
	Yaylı Çalgılar	55	101.30		
	Üflemeli Çalgılar	37	74.22		
	Gitar	14	79.04		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	80.68		
	Vurmalı çalgılar	4	78.63		
	Ses Eğitimi	17	79.18		
	Türk Müziği Çalgıları	13	90.69		
Faktör 6: Performans Sonrası Etkinlik	Piyano	30	111.85	13.075	0.070
	Yaylı Çalgılar	55	95.20		
	Üflemeli Çalgılar	37	81.26		
	Gitar	14	63.82		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	103.86		
	Vurmalı çalgılar	4	66.88		
	Ses Eğitimi	17	77.74		
	Türk Müziği Çalgıları	13	96.00		
Faktör 7: Deşifre Tekniği	Piyano	30	107.52	21.219	0.003
	Yaylı Çalgılar	55	104.07		
	Üflemeli Çalgılar	37	76.11		
	Gitar	14	102.71		
	Elektrikli/Popüler Çalgılar	11	93.00		
	Vurmalı çalgılar	4	43.00		
	Ses Eğitimi	17	57.09		
	Türk Müziği Çalgıları	13	84.77		

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=25.278, p<0.01).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Çalgı Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=36.812, p<0.001).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ön Hazırlık ve Isınma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=12.146, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Postür ve Teknik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=18.753, p<0.01).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Yorumlama ve Cümleleme Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=27.560, p<0.001).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Ritmik Çalışma ve Parmaklandırma Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=12.767, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Performans Sonrası Etkinlik Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır (χ^2=13.075, p>0.05).

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Ana Çalgı Türüne göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Deşifre Tekniği Alt Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur (χ^2=21.219, p<0.01).

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları ve Çalgı Tekniği, Postür ve Teknik, Yorumlama ve Cümleleme, Deşifre Tekniği alt puanları bakımından hangi Ana Çalgı öğrencileri arasında anlamlı farklılıklar olduğunu sınamak üzere Tamhane post-hoc testlerinden faydalanılmıştır.

Tablo 17. Örneklem Grubundaki Öğrencilerin Ana Çalgı Türüne Göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Dunett T3 Post-Hoc Testi Sonuçları

Ölçek	***Grup (i)***	***Grup (j)***	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	***S.H.***	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanı	Piyano	Üflemeli Çalgılar	20.42	5.08	0.006
		Ses Eğitimi	18.48	5.20	0.041
Faktör 1: Çalgı Tekniği	Piyano	Yaylı Çalgılar	3.90	1.16	0.042
		Üflemeli Çalgılar	6.35	1.31	0.000
		Gitar	9.34	2.09	0.012
		Ses Eğitimi	6.46	1.49	0.006
Faktör 4: Yorumlama ve Cümleleme	Piyano	Yaylı Çalgılar	2.03	0.57	0.023
		Üflemeli Çalgılar	2.80	0.65	0.002
		Ses Eğitimi	3.22	0.77	0.012
Faktör 7: Deşifre Tekniği	Yaylı Çalgılar	Ses Eğitimi	1.94	0.47	0.010

Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam puanları bakımından Piyano öğrencileri ile Üflemeli Çalgı Ana Çalgısına sahip öğrenciler arasında Piyano öğrencileri lehine (p<0.05), Piyano öğrencileri ile Ses Eğitimi Ana Çalgısına sahip öğrenciler arasında Piyano öğrencileri lehine (p<0.05) anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Çalgı Tekniği alt ölçeği çalışma alışkanlıkları puanları bakımından Piyano öğrencileri ile Yaylı Çalgılar (p<0.05), Üflemeli Çalgılar (p<0.001), Gitar (p<0.05) ve Ses Eğitimi (p<0.001) Ana Çalgısına sahip öğrenciler arasında Piyano öğrencileri lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Yorumlama ve Cümleleme alt ölçeği çalışma alışkanlıkları puanları bakımından Piyano öğrencileri ile Yaylı Çalgılar (p<0.05), Üflemeli Çalgılar (p<0.01) ve Ses Eğitimi (p<0.05) Ana Çalgısına sahip öğrenciler arasında, yine Piyano öğrencileri lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Deşifre Tekniği alt ölçeği çalışma alışkanlıkları puanları bakımından Yaylı Çalgı öğrencileri ve Ses Eğitimi öğrencileri arasında, Yaylı Çalgı öğrencileri lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Piyano Ana Çalgısına Sahip öğrencilerin çalışma alışkanlıkları incelendiğinde Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Genel Toplam puanı ve çalışma alışkanlığı detaylarında Çalgı Tekniği ve Yorumlama ve Cümleleme çalışma alışkanlıkları bakımından birçok diğer çalgıya sahip öğrenciden daha iyi düzeyde çalışma sergilediği görülmektedir. Piyano ana çalgısına sahip öğrencilerin diğer çalgı öğrencilerinden çok daha detaylı çalışma yapması beklenen bir durumdur. Öte yandan Ses Eğitimi öğrencilerinin Deşifre Tekniği çalışma alışkanlığının Yaylı Çalgı öğrencilerinden anlamlı düzeyde daha düşüktür. Ses eğitimcilerinin de yüksek düzeyde piyano çalışması beklenmektedir. Çünkü ses eğitiminde temel bir eşlik çalgısına mutlaka ihtiyaç duyulmaktadır. Ses eğitimcileri de her zaman eşlikçi bulamadığı için piyanoyu iyi bir biçimde kullanabilmek durumundadır.

SONUÇ. TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Sonuç ve Tartışma

- *Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi haftalık piyano çalışma süresine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?*

Haftalık Piyano Çalışma Süresine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Puanları arasında yapılan Kruskal-Wallis Testi sonucunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Haftalık piyano çalışma süresi sürelerine Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği alt ölçek puanlarından "Çalgı Tekniği", "Ön Hazırlık ve Isınma", "Postür ve Teknik" ve "Yorumlama ve Cümleleme" alt ölçeklerinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Gruplar arasındaki farklılıklar incelendiğinde piyano çalışma alışkanlığının haftalık çalışma süresi ile doğrudan ilişkili olduğu, genel olarak haftalık çalışma süresi arttığında Piyano Çalışma Alışkanlığının detaylandırılmaya başlandığı, Çalgı Tekniği, Ön Isınma ve Isınma, Postür ve Teknik ve Yorumlama ve Cümleleme süreçleri bakımından detaylı olarak daha iyi bir çalışmaya olanak ve zaman ayrılabildiği anlaşılmaktadır.

Kement'in (2018) araştırmasında, öğrencilerin bireysel çalgı çalma alışkanlık düzeylerinin çalgı çalışma sürelerine göre anlamlı bir farklılaşmaya neden olduğu, ilgi ve istek seviyelerinin çalgı çalışma sürelerine bağlı olarak anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. Moray'ın (2003) çalışmasında, çalgılarını günde 3-4 saat çalışan öğrencilerin en yüksek, çalgılarını günde 1-2 saat çalışanlar öğrencilerin ise en düşük çalgı çalışma tutum ve çalışma alışkanlıklarına sahip olduğu görülmüştür. Yücetoker'in (2009) araştırmasında ise piyano dersinin haftalık ders süresi ele alındığında, piyano dersine haftalık sadece bir ders saati ayrılmasının öğrencilerin bilgi ve beceri kazanım durumlarına olumsuz etkisi olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu araştırmaların sonuçları değerlendirildiğinde, söz konusu çalışmanın bulgularını destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır. Haftalık ders ve çalışma süresine daha çok zaman ayıran öğrencilerde, çalışmaya değer verme, çalışmaya hazırlık, bireysel çalgı çalışma düzeyleri olumlu yönde etkilenmektedir.

- *Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?*

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Cinsiyetlerine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Çalışmada örneklem grubunda yer alan Kız ve Erkek öğrencilerin piyano çalışma alışkanlıkları eşit düzeydedir.

Altun'un (2013) araştırmasında, öğretmen adaylarının ders çalışma yaklaşımlarının, cinsiyete göre farklılaştığı belirtilmiştir. Kement'in (2018) araştırmasında, kız ve erkek öğrencilerin, bireysel çalgı çalma alışkanlık düzeyleri ölçeğin iki alt boyutu (çalışmaya değer verme ve çalışmaya hazırlık) ve ölçeğin geneli bakımından anlamlı bir farklılaşmaya neden olduğu bulunmuştur. Moray'ın (2003) araştırmasında, çalgı çalışma tutum ve alışkanlıklarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

Ozan, Köse ve Gündoğdu'nun (2012) araştırmasında sınıf öğretmeni adayları ve okul öncesi öğretmeni adaylarının öğrenme yaklaşımları incelenmiştir. Çalışmada sonucunda ders çalışma yaklaşımlarında, cinsiyet değişkenliklerine göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Sezgin, Çalışkan ve Erol'un (2017) araştırmasında, öğretmen adaylarının öğrenme yaklaşımlarının cinsiyetlerine göre değişmediği sonucuna varılıp, anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ellez ve Sezgin'in (2002) öğretmen adaylarının öğrenme yaklaşımlarını incelediği araştırmasında, bayan öğretmen adaylarına ait ortalamanın erkek öğretmen adaylarına ait ortalamadan daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmada piyano çalışma alışkanlığı düzeyinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği sonucu bulunmuştur. Yapılan alan yazın taramasında müzik alanı ve benzer çalışma alanlarında yapılan diğer araştırma sonuçları ile karşılaştırıldığında, araştırmalar arasında farklıklar gözlemlenmektedir. Bazı araştırmalarda cinsiyete göre çalışma alışkanlığı veya öğrenme yaklaşımlarında anlamlı farklılıklar gözlemlenirken bazı araştırmalarda anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

- *Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?*

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin Sınıf Düzeylerine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları ve Çalgı Tekniği alt ölçeği puanları bakımından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Söz konusu farklılık Çalgı Tekniği alt puanları bakımından 1. Sınıf öğrencileri ile 4. Sınıf öğrencileri arasında, 4. Sınıf öğrencileri lehine bulunmuştur. Bu sonuca göre 4. sınıf öğrencileri çalgı tekniğine 1. sınıf öğrencilerinden daha fazla önem vermektedir denilebilir.

Ozan, Köse ve Gündoğdu'nun (2012) araştırmasında, okul öncesi ve sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarında sınıf değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ellez ve Sezgin'in (2002) çalışma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının öğrenme yaklaşımları düzeyleri, sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Sezgin, Çalışkan ve Erol'un (2017) araştırmasında da sınıf değişkenine göre öğrenme yaklaşımları arasında anlamlı bir farklılığın bulunduğu belirtilmiştir

Yapılan çalışma sonucu diğer araştırma sonuçları ile karşılaştırıldığında sınıf düzeyine göre çalışma alışkanlığı araştırma sonuçlarının, alan yazında yer alan çalışma alışkanlığı ve öğrenme yaklaşımı ile ilgili araştırmalarla örtüştüğü anlaşılmaktadır. Bu konuda yapılan diğer araştırmalar, çalışma sonucunu destekler niteliktedir.

- *Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi yaş düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?*

Örneklem Grubunda Bulunan Öğrencilerin Yaş Düzeylerine göre Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği ve Alt puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Bu durumda yaş düzeyi değişkeninin Piyano Çalışma Alışkanlığı üzerinde bir farklılık yaratmadığı söylenebilir.

Kement'in (2018) çalışmasında, bireysel çalgı çalışma alışkanlık düzeylerinin yaşa bağlı olarak ölçeğin sadece bir alt boyutunda anlamlı bir farklılaşmaya neden olduğu, diğer bireysel çalgı çalışma alışkanlık düzeyleri arasında ise anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir. Moray'ın (2003) araştırmasında, çalgı çalışma tutum ve alışkanlıklarının yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Küçükosmanoğlu ve arkadaşlarının (2017) araştırmasında, öğrencilerin yaş düzeyine göre çalgı çalışma alışkanlıkları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Geçer'in (2012) çalışmasında öğretmen adaylarının ders çalışma yaklaşımlarının yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir.

Araştırma sonuçları, diğer araştırma sonuçları ile birlikte değerlendirildiğinde, araştırma sonucunu destekleyen sonuçlara ulaşılmıştır. Ancak bazı araştırma sonuçları yaş değişkeni açısından anlamlı farklılık gösterirken bazı araştırmalarda yaş değişkeninin anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

- *Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi okunmakta olan lisans programına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?*

Güzel Sanatlar Fakültelerinin müzik ilgili Müzikoloji, Performans, Müzik Bölümü, Müzik Teknolojisi, Türk Müziği isimleriyle anılan farklı programlarında okuyan öğrencilerin Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplamı ve "Çalgı Tekniği",

“Ön Hazırlık ve Isınma” ve “Yorumlama ve Cümleleme” alt ölçek puanları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Piyano çalışma alışkanlıkları bakımından Müzik Bölümü öğrencilerinin Müzikoloji ve Müzik Teknolojisi programlarında okuyan öğrencilerden, Çalgı Tekniği çalışma alışkanlığı bakımından yine Müzikoloji, Müzik Teknolojisi ve Performans programlarında okuyan öğrencilerden, Yorumlama ve Cümleleme çalışma alışkanlığı bakımından Müzik Teknolojisi ve Müzikoloji programlarında okuyan öğrencilerden daha iyi bir düzeyde olduğu söylenebilir. Ön Hazırlık ve Isınma çalışma alışkanlığı bakımından ise Türk Müziği programında okuyan öğrencilerin Müzikoloji programında okuyan öğrencilerden daha iyi düzeyde olduğu söylenebilir.

Kement’in (2018) çalışmasında bireysel çalgı çalışma alışkanlık düzeyleri, mezun olunan okula bağlı olarak ölçeğin sadece iki alt boyutu (Çalışmaya değer verme ve Çalışmaya hazırlık) bakımından anlamlı bir farklılaşmaya neden olmaktadır. Öğrencilerin, çalışmaya değer verme ve çalışmaya hazırlık düzeyleri mezun olunan okula bağlı olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Konservatuar/Güzel Sanatlar Lisesi mezunu öğrencilerin, çalışmaya değer verme düzeyleri ile çalışmaya hazırlık düzeyleri diğer okullardan mezun olan öğrencilerden daha yüksektir.

Çalgı çalışma alışkanlığının mezun olunan veya okunmakta olunan program, okul türüne göre farklılaşması beklenen bir sonuçtur. Diğer araştırmalarda da bu şekilde sonuçlar bulunması beklenmektedir. Çünkü okunan program ve okul kişinin kimliği haline gelir ve bu da kişinin alışkanlıklarını değiştirebilir bir etkendir.

- *Piyano çalışma alışkanlığı düzeyi ana çalgı türüne göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?*

Farklı ana çalgı türüne sahip öğrencilerin Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları ve "Çalgı Tekniği", "Yorumlama ve Cümleleme" ve "Deşifre Tekniği" alt puanları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Piyano Ana Çalgısına Sahip öğrencilerin çalışma alışkanlıkları incelendiğinde Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Genel Toplam puanı ve çalışma alışkanlığı detaylarında Çalgı Tekniği ve Yorumlama ve Cümleleme çalışma alışkanlıkları bakımından birçok diğer çalgıya sahip öğrenciden daha iyi düzeyde çalışma sergilediği görülmektedir. Piyano ana çalgısına sahip öğrencilerin diğer çalgı öğrencilerinden çok daha detaylı çalışma yapması beklenen bir durumdur. Öte yandan Ses Eğitimi öğrencilerinin Deşifre Tekniği çalışma alışkanlığının Yaylı Çalgı öğrencilerinden anlamlı düzeyde daha düşüktür. Ses eğitimcilerinin de yüksek düzeyde piyano çalışması beklenmektedir. Çünkü ses eğitiminde temel bir eşlik çalgısına mutlaka ihtiyaç duyulmaktadır. Ses eğitimcileri de her zaman eşlikçi bulamadığı için piyanoyu iyi bir biçimde kullanabilmek durumundadır.

Öbek'in (2014) araştırmasında, bireysel çalgı türünün piyano çalma başarısı üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu görülmüştür. Kement'in (2018) araştırmasında, bireysel çalgı dersinde çalınan çalgıya bağlı olarak, bireysel çalgı çalışma alışkanlık düzeyleri arasında, ölçeğin sadece bir alt boyutunda (Çalışmaya hazırlık) anlamlı bir farklılaşmaya neden olduğu görülmektedir. Telli çalgı çalan öğrencilerin çalışmaya hazırlık düzeylerinin diğer çalgıları çalan öğrencilerden daha az düzeyde olduğu görülmüştür. Küçükosmanoğlu ve arkadaşlarının (2017) araştırmasında, bireysel çalgı türüne göre çalgı çalışma alışkanlıklarında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Moray'ın (2003) araştırmasında da müzik öğrencilerinin çalgı çalışma tutum ve alışkanlıklarında, çalgılarının türüne göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Bireysel çalgı türünün piyano çalışma alışkanlığı bakımından farklılık oluşturması beklenen bir sonuçtur. Alan yazın incelendiğinde bazı araştırma

sonuçlarının bu sonucu destekler nitelikte olduğu, bazılarının ise tersi yönde olduğu görülmektedir.

Öneriler

Piyano çalgısının çalgılar içindeki yeri ve önemi yadsınamaz niteliktedir. Eşlik ve solo bakımından kullanım açısından sağladığı olanaklar, Ses eğitimciler ve müzik alanı genel mezunlarına piyano çalgısının öneminin daha iyi kavratılması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler aracılığıyla hizmet içi eğitimler düzenlenmesi önerilmektedir.

Eğitim ailede başlar. Geniş kitlelere ulaşılarak halkın ve ailelerin kültürlenmesi gelecek kuşakların eğitimi açısından önemli görülmektedir. Müzik eğitimi ve piyano eğitimi konusunda ailelerin bilinçlendirilmesi de eğitilmesi piyanonun eğitsel yararları gözetilerek bilgilendirilmesi, çocuklar ile eş zamanlı ailelere de eğitimler düzenlenmesi önerilmektedir.

Piyano çalışma alışkanlığının haftalık çalışma süresi ile doğrudan ilişkili olduğu, genel olarak haftalık çalışma süresi arttığında Piyano Çalışma Alışkanlığının, Çalgı Tekniği, Ön Isınma ve Isınma, Postür ve Teknik, Yorumlama ve Cümleleme detayları bakımından etkili olduğu sonucundan hareketle özellikle çalgı başında geçirilen sürenin arttırılmasının önemi üzerinde durulması önerilmektedir.

Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Toplam Puanları ve Çalgı Tekniği alt puanları bakımından 1. Sınıf ve 4. Sınıf öğrencileri arasında 1. Sınıf öğrencileri lehine anlamlı bir farklılığın bulunması, ilerleyen yıllarda sınıf düzeyi arttıkça piyano çalışma alışkanlığının azaldığını göstermektedir. Piyano gibi temel bir çalgı, müzik eğitimciler ve müzisyenlerce yaşam boyu kullanılmak durumundadır. İlerleyen yıllarda öğrencilerin para kazanmaya çalışması, belki de okulun öğrencilerin hayatında yerinin öneminin azaldığı düşünülmektedir. Bu durumda öğrenciler anlık

olarak para kazanmakta fakat gelecekte sergileyebilecekleri mesleki becerilerinden feragat etmektedirler. Bu durum müzisyenlik, ustalık konusunda öğrencilerde bir düzey farklılığı yaratmaktadır. Konunun çalgı ve piyano eğitimcilerince öneminin öğrencilere yeterince anlatılması, kavratılması gerektiği düşünülmekte, öğrencilerin olumlu olarak motive edilmesi önerilmektedir.

Müzikoloji programında okumakta olan öğrencilerin piyano çalışma alışkanlıkları diğer programlara okuyan öğrencilere göre daha az düzeydedir. Farklı çalgılar çalan öğrenciler içinden de en çok piyano çalışma alışkanlığına sahip grubun Piyano öğrencileri olduğu görülmektedir. Piyano çalışma alışkanlığı düşük düzeyde olan gruplardan biri de Ses Eğitimi öğrencileri olmuştur. Ülkemizde özellikle hangi programda yer alırsa alsın çoğu müzik ile ilgili bölüm öğrencisi müzik öğretmeni olmaktadır. Bu durumda eşlik becerileri ve piyano kullanma becerileri kabul edilebilir bir düzeye gelmelidir. Konunun öğrenciler ve eğitimcilerce düşünülerek eğitim gerçekleştirilmesi önerilmektedir

Bu araştırmada Piyano çalışma alışkanlığı ve alt ölçekleri ile ilgili ilişkisiz değişkenler olarak cinsiyet, yaş düzeyi, ana çalgı türü, okunmakta olan program türü, sınıf düzeyi ve haftalık çalışma süresi sorgulanmıştır. Bu ilişkisiz değişkenlerin çeşitlendirilerek araştırmanın tekrarlanması çalışma alışkanlığını anlamamız, tanımamız bakımından faydalı olabilir.

Piyano çalışma alışkanlığı ve genel olarak çalışma alışkanlığı düzeyinin başarıyla ilişkilendirilmesi, hangi düzeyin yeteri kadar bir başarı sağlayabileceği konusunda ve deneysel araştırmalar ile alışkanlığın ve piyano çalma başarısının ayrıca irdelenmesi düşünülmektedir. Araştırmacılara bu yönde araştırmalar tasarlanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

1. Kitaplar

- Akgül A. (2005). Tıbbi Araştırmalarda İstatistiksel Analiz Teknikleri SPSS Uygulamaları. (3. Baskı), Ankara: Emek Ofset Ltd.Şti.

- Cüceloğlu, D. (1991). İnsan Davranışı: Psikolojinin Temel Kavramları. İstanbul: Remzi Kitabevi

- Demirel, Ö. (2004). Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Pegem A Yayıncılık

- Demirel. Ö. (2003). Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: PegemA Yayıncılık

- Erden. M. (2007). Eğitim Bilimlerine Giriş. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

- Enoch, Y. ve Lyke, J. (1987). Creative Piano Teaching. Illinois: Stipe Publishing Company.

- Ertürk. S. (1998). Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Meteksan A.Ş.

- Gözütok, F.D. (2007). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Ekinoks Eğitim

- Hofman. Y. (1981). Piyano Oyunu Sual ve Cevap. Moskova: Hoffman Academy Portland Oregon

- Jacobson. J.M. (2015). Professional Piano teaching Volume 1: Elementary Levels - A Comprehensive Piano Pedagogy Textbook. (Ed: E.L. Lancaster and A. Mendoza). Los Angeles: Alfred Music

- İpşiroğlu N. (1998). Sanattan Güncel Yaşama. İstanbul: Pan Yayıncılık

- Karasar. N. (1999). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd.Şti.

- Özdamar, K. (1999). Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi 1.Eskişehir: Kaan Kitabevi

- Ridley. A. (2007). Müzik Felsefesi. (Çev.) AYDIN. B. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları

- San, İ. (1984). Sanat ve Eğitim. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.

- Sünbül, A.M. (2011). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Konya: Eğitim Akademi.

- Şen. S.B. (1999). Piyano Tekniğinin Biyomekanik Temeli. İstanbul: Pan Yayıncılık.

- Uçan A. (1996). İnan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları

- Uçan. Ali. (2005). Müzik Eğitimi: Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Ankara. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Genişletilmiş, Üçüncü Basım.

- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

2. Makaleler, Bildiriler, Diğer Basılı Yayınlar

- Akar. E. (2013) Virtüöz Piyanistlerin Konser Etütleri Chopin'den Prokofiev'e. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Piyano Anasanat Dalı Yüksek Lisans Çalışma Raporu. Ankara

- Altun, S. (2013). Öğretmen Adaylarının Ders Çalışma Yaklaşımlarının Üniversite Türüne, Öğrenim Görülen Alana ve Cinsiyete Göre İncelenmesi. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(2), 227-233.

- Ata. Y. (2007). Güzel Sanatlar Fakültesinde Uygulanan Piyano Eğitiminin İncelenmesi. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri

- Babacan. E. (2010). Başlangıç Piyano Eğitiminde Algısal Öğrenme Stillerinin Uygulanabilirliği. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı. Doktora Tezi. Konya

- Bağcı. H. (2009). Eşlik Desteğinin Armoni ve Solfej Eğitimindeki Başarı Düzeyine Etkisi. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı. İstanbul

- Bakıroğlu, Ç. ve Kurtuldu, Kayhan. M. (2015). Piyano Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme. Alan Eğitimi Araştırmaları Dergisi. 1 (1)

- Barry, N.H. and Hallam, S. 2002. Practice. In Parncutt, R., & McPherson, G. (Eds.). The science and psychology of music performance: Creative Strategies for teaching and learning,Oxford University Press, USA.

- Brophy. J. (1987). Synthesis of Research on Strategies for Motivating Students to Learn. Educational Leadership. 45.

- Çevik, B.D. (2007). Piyano Eğitimi Neden Zordur? Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı 15.

- Demiroğlu. A. (2007). Öğrencilerin Çalışma Alışkanlıklarını Etkileyen Demografik Faktörler. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. Bahar 2007

- Demirova. G. (2008). *Piyano eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin dikkat toplama yetisine etkisi.* Yayımlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

- Ellez, A. M. Ve Sezgin, G., (2002). Öğretmen Adaylarının Öğrenme Yaklaşımları. V. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Kongresi. (s.288). Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

- Gün, E. ve Yıldız, G. (2013). Müzik Eğitimde Başarıyı Etkileyen Faktörler. E-Journal of New World Sciences Academy

- Jelen, B. (2013). Türkiye'de Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sürecinde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar. Rast Müzikoloji Dergisi Cilt1. Sayı1.

- Kalkanoğlu. B. (2007). "*Okul Şarkılarının Müzik Öğretmenlerinin Bilgi Ve Beceri Düzeyine Göre Piyano* ile *Eşliklemesine Yönelik Bir Model Önerisi*". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü. Ankara.

- Kasap Tecimer, B. (2005). İşlevsel Piyano Becerilerinin Müzik Öğretmenleri için Önemi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt25. Sayı1.

- Kement. Ö. (2018). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Dersine Yönelik Çalgı Çalışma Alışkanlıklarının İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul

- Kıvrak, İ. (2003). Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Piyano Eğitimi. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu (26- 31 Ekim). İnönü Üniversitesi. Malatya.

- Konakçı, N. (2010). Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.

- Metin, Y. (2014). "İstatistiğe Yönelik Tutum Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı 36 (Temmuz 2014/II), s. 59-75.

- Moray, E. (2013). Üniversite Müzik Öğrencilerinin Çalgı Tutum ve Alışkanlıklarının İncelenmesi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul

- Ozan, C. Köse, E. ve Gündoğdu, K. (2012). Okul Öncesi Ve Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımlarının İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 2(2), 76-92.

- Öbek, C. (2014). Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümlerinde verilen Türk müziği çalgı eğitimi ile piyano dersi başarı durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Malatya.

- Özeke, S. (2007), Kodály Yöntemi ve İlköğretim Müzik Derslerinde Kodály Yöntemi Uygulamaları. Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı10, Bursa.

- Özmenteş, G (2014), Mesleki Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzik Özyeterlikleri,Benlik Saygıları ve Bireysel Özellikleri Arasındaki İlişkiler, Eğitim ve Bilim Dergisi, Cilt 39, Sayı 171.

- Sarı, A. (2016). Psikiyatri Kliniğinde Yatan Hastalar İçin Hemşire Gözlem Ölçeği Geliştirilmesi Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir

- Sezgin, S. G, Çalışkan, S. Ve Erol, M. (2007). Fizik Öğretmen Adaylarının Öğrenme Yaklaşımlarının Değerlendirilmesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27(2), 25-41.

- Sönmezöz. F. (2011). Competence of Playing and Teaching the Piano of Music Teaching Undergraduate Students: The Piano and Piano Teaching Lesson. Educational Research Association The International Journal of Educational Researshers. 3 (5): 57-70

- Şahin, M. ve Duman, R. (2008). Cumhuriyetin Yapılanma Sürecinde Müzik Eğitimi. CITAD VII Güz, Sayı 16-17.

- Tufan, E. ve Güdek, B. (2008). Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt 28. Sayı 1.

- Uslu. Mustafa. (2006). Türkiye'de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında Ve Geliştirilmesinde Çoksesli Müzik Eğitimi Görüşü. Müzik ve Bilim Dergisi

- Ünsal. A.S.A. (2011). Piyano eğitimindeki motivasyon durumunun öğretim elemanı ve öğrenci açısından incelenmesi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Konya.

- Yağışan. N. (2002). Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi ve Fiziksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencinin Çalma Performansına Yansıması. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

- Yalçınkaya, B (2012), Eğitim Ortamında Başarının Gizli Etkeni: Ergonomi, NWA Education Sciences, Sayı 2.

- Yücetoker. İ. (2009). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Mevcut Piyano Eğitiminin Durumuna İlişkin Görüşleri. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı. Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. Konya.

3. Elektronik Kaynaklar

- British Suzuki Institute. (2007) http://www.britishsuzuki.org.uk/rpmServer/generatorSystem/asp/rpmServer_GoGenerate.asp?intSiteID=15&intPageID=5&intNavbarOpen_Level1_ID=3. Erişim Tarihi 14.04.2018

- Canyakan. S. (2011). Piyano Eğitim Sürecinde Çağdaş Piyano Okulları. https://www.researchgate.net/publication/282810048. Erişim Tarihi 20.04.2018.

- Ertem, Ş. (2001) Piyano Eğitiminde Öğrenme Süreci ve Öğrenme Stratejileri Kullanmanın Yeri ve Önemi. Sanat Eğitim Dergisi http://www.sanategitimidergisi.com/makale/pdf/1392993821.pdf Erişim Tarihi 20.04.2018.

- Gasimova. T. (2010). Piyano Öğrenme ve Öğrerme Teknikleri. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi. http://edergi.atauni.edu.tr/ataunigsed/article/view/1025006125 Erişim Tarihi. 21.04.2018

- Geçer, A.K. (2012). An Examination Of Studying Approaches And İnformation Literacy Selfefficacy Perceptions of Prospective Tea. Eurasian Journal of Educational Research, 9, 151-172. https://eric.ed.gov/?id=EJ1059920 Erişim Tarihi. 14.01.2019

- Özal, K (2007), Dalcroze Metodu, Müzik Eğitmi Yayınları, Samsun. http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/makale/K-Ozal_2.pdf Erişim Tarihi: 28.05.2019.

- Özal, K (2007). Suzuki Metodu. Samsun: Müzik Eğitimi Yayınları, http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/makale/K-Ozal_3.pdf Erişim Tarihi: 28.05.2019.

- TDK. TÜRK DİL KURUMU Sözlüğü. http://www.tdk.gov.tr. 13.04.2018.

- TDK. TÜRK DİL KURUMU Sözlüğü. http://www.tdk.gov.tr. 15.03.2018.

EKLER

Ek 1: Anket ve Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Soruları

PİYANO ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARI TUTUM ÖLÇEĞİ

Doğum Tarihi :

Cinsiyet :

Üniversite/Fakülte/Program :

Ana Çalgınız :

Okuduğunuz sınıfı işaretleyiniz.				
1. sınıf ( )	2. sınıf ( )	3. sınıf ( )	4. sınıf ( )	5 ve daha üzeri ( )

Aşağıdaki seçeneklerden size en uygun olanını işaretleyiniz.			
Haftada 0-2 gün piyano çalışırım. ( )	Haftada 3-4 gün piyano çalışırım. ( )	Haftada 5-6 gün piyano çalışırım. ( )	Haftada 7 gün piyano çalışırım. ( )

Örnek sorular…

Aşağıdaki ifadelerden size uygun olan seçeneği işaretleyiniz.	Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
Çalışmaya başlamadan önce ısınma egzersizleri (parmak, el, bilek) yaparım.					
Parmak egzersizleri yaparım.					
Gam çalışmaları yaparım.					
Etüt çalışmaları yaparım.					

Deşifre çalışmaları yaparım.					
Eser çalışırım.					
Eser yorum ve nüanslarını çalışırım.					

Ek 2: Piyano Çalışma Alışkanlığı Ölçeği Geçerlik ve Güvenirliğine İlişkin Tabloları

Tablo 18. KMO ve Barlett Küresellik Testi

	Madde Sayısı	**KMO**	**Bartlett Küresellik Testi**		
			Ki Kare	**sd**	***p***
Piyano Çalışma Alışkanlıkları Ölçeği	32	0.891	3331.133	496	0.000

Tablo 19. Ölçekte Yer Alan Maddelerin Tanımlayıcı Değerleri

Madde	n	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
Madde 1	188	3.7766	1.31754
Madde 2	188	3.8830	1.18237
Madde 3	188	4.0638	1.04250
Madde 4	188	4.0638	0.96803
Madde 5	188	4.2181	0.93093
Madde 6	188	3.8989	1.11643
Madde 7	188	**2.6117**	1.17609
Madde 8	188	3.6223	1.16588
Madde 9	188	3.8723	1.13037
Madde 10	188	3.6011	1.13071
Madde 11	188	3.7234	1.06379
Madde 12	188	3.1489	1.24064
Madde 13	188	3.0745	1.34235
Madde 14	188	3.4681	1.30979
Madde 15	188	3.6702	1.20061
Madde 16	188	3.5479	1.26780
Madde 17	188	4.0479	1.11040
Madde 18	188	3.5000	1.23885
Madde 19	188	3.6330	1.15086
Madde 20	188	4.1755	0.99520
Madde 21	188	3.7872	1.14109
Madde 22	188	4.0691	1.03444

Madde 23	188	3.5532	1.15270
Madde 24	188	3.8989	1.04211
Madde 25	188	3.6596	1.07029
Madde 26	188	3.3457	1.21604
Madde 27	188	3.8191	0.99692
Madde 28	188	3.6011	1.21726
Madde 29	188	**4.1117**	0.99908
Madde 30	188	3.7181	1.07489
Madde 31	188	3.0798	1.34005
Madde 32	188	3.3777	1.21968

Tablo 20. Açıklayıcı Faktör Analizi - Varyans Açıklama Tablosu

Madde	Başlangıç Özdeğerleri			Elde Edilen Faktörlerin Varyans ve Özdeğerleri		
	Özdeğer	Varyans Yüzdesi	Kümülatif Yüzde	Özdeğer	Varyans Yüzdesi	Kümülatif Yüzde
1	11.409	35.653	35.653	11.409	35.653	35.653
2	2.100	6.563	42.216	2.100	6.563	42.216
3	1.983	6.196	48.411	1.983	6.196	48.411
4	1.697	5.304	53.715	1.697	5.304	53.715
5	1.563	4.884	58.599	1.563	4.884	58.599
6	1.160	3.625	62.224	1.160	3.625	62.224
7	1.032	3.224	65.448	1.032	3.224	65.448
8	0.925	2.889	68.337			
9	0.850	2.656	70.994			
10	0.799	2.498	73.491			
11	0.754	2.355	75.846			
12	0.640	2.001	77.847			
13	0.616	1.926	79.773			
14	0.601	1.879	81.652			
15	0.577	1.804	83.456			
16	0.540	1.687	85.142			
17	0.484	1.512	86.654			
18	0.457	1.428	88.082			
19	0.446	1.394	89.476			
20	0.418	1.307	90.783			
21	0.393	1.227	92.010			
22	0.351	1.096	93.106			
23	0.316	0.987	94.093			
24	0.291	0.909	95.001			
25	0.266	0.832	95.834			
26	0.252	0.788	96.621			
27	0.230	0.718	97.340			
28	0.215	0.673	98.013			
29	0.177	0.552	98.565			
30	0.174	0.543	99.108			
31	0.148	0.462	99.570			

32	0.138	0.430	100.000

Tablo 21. Quartimax Döndürülmüş Temel Bileşenler Analizi

Madde	Alt Ölçek						
	1	2	3	4	5	6	7
17	0.856						
15	0.716						
14	0.695						
22	0.626						
19	0.624						
16	0.579						
20	0.514						
2		0.806					
1		0.772					
3		0.737					
11		0.687					
12		0.552					
13		0.524					
8		0.439					
26			0.789				
9			0.783				
10			0.695				
28			0.508				
18			0.463				
4				0.757			
6				0.673			
7				0.589			
31				0.398			
30					0.699		
21					0.635		
29					0.561		
34						0.733	
33						0.706	
27						0.550	
24							0.718
23							0.558
25							0.426

ÖZGEÇMİŞ

1990 yılında İstanbul'da doğan Alkın TOY, İlk ve Orta Öğrenimini sırasıyla Bostancı Ortaokulu ve İzmit Lisesinde başarı ile tamamlamıştır. Ufak yaşlarda müziğe olan ilgisinin keşfedilmesi ile müzik eğitimine özel olarak aldığı dersler ile başlamıştır. 2008 yılında Kocaeli Büyükşehir Belediye Konservatuarı kazanmış ve ardından 2009 yılında Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik bölümünü kazanarak lisans eğitimini "Türk Müziği Etkisinde Yazılmış Türk Pop Müziği Parçalarında Akustik Piyanonun Kullanımı" başlıklı bitirme projesi ile 2013 yılında başarı ile tamamlamıştır. Üniversite eğitim sürecinde birçok okul içi, okul dışı etkinlik ve konserde yer alan TOY, çalışmalarına popüler müzik alanında usta isimlerle devam etmektedir. Halen popüler müzik alanında birçok ünlü isimle sahne performansına devam ederken, 2015 yılında girdiği Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı, Performans Anasanat Dalı'nda Lisansüstü çalışmalarına devam etmektedir.